

I

(Informácie)

KOMISIA

USMERNENIA SPOLOČENSTVA O ŠTÁTNEJ POMOCI V SEKTORE POĽNOHOSPODÁRSTVA
A LESNÉHO HOSPODÁRSTVA NA ROKY 2007 – 2013

(2006/C 319/01)

I. ÚVOD

- (1) V článku 33 zmluvy sa definujú ciele spoločnej poľnohospodárskej politiky. Pri vypracovávaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a osobitných metód jej uplatňovania sa musí zohľadňovať zvláštna povaha poľnohospodárskej činnosti, ktorá vyplýva zo špeciálnej štruktúry poľnohospodárstva a zo štrukturálnych a prírodných rozdielov medzi rôznymi poľnohospodárskymi regiónmi, potreba postupne vykonať vhodné úpravy a skutočnosť, že poľnohospodárstvo predstavuje sektor, ktorý je úzko spojený s hospodárstvom ako celkom. Štátna pomoc môže byť opodstatnená, iba ak dodržiava ciele tejto politiky.
- (2) V nariadení Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov⁽¹⁾, sa zakotvuje základná zmena v spôsobe poskytovania pomoci Spoločenstva poľnohospodárom. Nariadením Rady (ES) č. 1698/2005 z 20. septembra 2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV)⁽²⁾ sa ustanovuje rámec politiky rozvoja vidieka na roky 2007 – 2013 a potvrdzuje sa úloha rozvoja vidieka ako druhého piliera spoločnej poľnohospodárskej politiky. Články 88 a 89 nariadenia (ES) č. 1698/2005 obsahujú osobitné ustanovenia týkajúce sa štátnej pomoci. V článku 5 sa ustanovuje, že podpora v prospech opatrení na rozvoj vidieka musí byť v súlade so zmluvou a so všetkými podľa nej prijatými právnymi predpismi.
- (3) Keďže hospodárske účinky pomoci sa nemenia v závislosti od toho, či je pomoc čiastočne financovaná Spoločenstvom, alebo či je financovaná iba členským štátom, Komisia zastáva názor, že v zásade by mal existovať súlad a súvislosť medzi jej politikou v oblasti kontroly štátnej pomoci a podporou, ktorá sa poskytuje v súlade so spoločnou poľnohospodárskou politikou Spoločenstva a jej politikou pre rozvoj vidieka.
- (4) Listom z 30. mája 2005 boli členské štáty vyzvané, aby predložili návrhy na zjednodušenie pravidiel štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva. O týchto usmerneniach sa konzultovalo s pracovnou skupinou pre podmienky hospodárskej súťaže v poľnohospodárstve na jej stretnutiach 22. a 23. júna 2006 a 25. októbra 2006.

II. ROZSAH PÔSOBNOSTI A VYMEDZENIE POJMOV

- (5) Tieto usmernenia sa uplatňujú na každú štátnu pomoc poskytovanú v súvislosti s činnosťami, ktoré sa týkajú výroby, spracovania a odbytu poľnohospodárskych výrobkov patriacich do rozsahu pôsobnosti prílohy I k zmluve. Uplatňujú sa na každé opatrenie pomoci v akejkoľvek forme vrátane opatrení pomoci financovaných z paraфіškálnych daní, ktoré spadá do rámca definície štátnej pomoci stanovenej v článku 87 ods. 1 zmluvy. Tieto usmernenia sa neuplatňujú na štátnu pomoc v sektore rybného hospodárstva a akvakultúry⁽³⁾. Kapitola VII obsahuje pravidlá pomoci v sektore lesného hospodárstva vrátane pomoci na zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 270, 21.10.2003, s. 1. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1405/2006 (Ú. v. EÚ L 265, 26.9.2006, s. 1).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 277, 21.10.2005, s. 1. Nariadenie zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1463/2006 (Ú. v. EÚ L 277, 9.10.2006, s. 1).

⁽³⁾ Štátna pomoc v sektore rybného hospodárstva a akvakultúry sa skúma v rámci Usmernení pre preskúmanie štátnej pomoci rybnému hospodárstvu a akvakultúre (Ú. v. EÚ C 229, 14.9.2004, s. 5) a nariadenia Rady (ES) č. 2369/2002 z 20. decembra 2002, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2792/1999 ustanovujúce podrobné pravidlá a postupy týkajúce sa štrukturálnej pomoci Spoločenstva v sektore rybárstva (Ú. v. ES L 358, 31.12.2002, s. 49).

- (6) Na účely týchto usmernení „poľnohospodársky výrobok“ znamená výrobky, ktoré sú uvedené v prílohe I k zmluve, výrobky spadajúce pod číselné znaky KN 4502, 4503 a 4504 (korkové výrobky) a výrobky určené na imitáciu alebo náhradu mlieka a mliečnych výrobkov⁽⁴⁾ okrem výrobkov, na ktoré sa vzťahuje nariadenie Rady (ES) č. 104/2000 zo 17. decembra 1999 o spoločnej organizácii trhov s výrobkami rybolovu a akvakultúry⁽⁵⁾.
- (7) Na účely týchto usmernení „spracovanie poľnohospodárskeho výrobku“ znamená každé pôsobenie na poľnohospodársky výrobok, výsledkom ktorého je takisto poľnohospodársky výrobok, s výnimkou činností vykonávaných v poľnohospodárskych podnikoch, ktoré sú potrebné na prípravu živočíšneho alebo rastlinného výrobku na prvý predaj. Do rozsahu pôsobnosti týchto usmernení preto nepatrí spracovanie poľnohospodárskych výrobkov patriacich do rozsahu pôsobnosti prílohy I k zmluve na výrobky, ktoré nepatria do prílohy I.
- (8) Na účely týchto usmernení „odbyt poľnohospodárskeho výrobku“ znamená držanie alebo vystavovanie s cieľom predaja, ponúkanie na predaj, dodanie alebo akýkoľvek iný spôsob umiestnenia na trh s výnimkou prvého predaja prvovýrobcu predajcom alebo spracovateľom, alebo akejkoľvek činnosti, ktorou sa výrobok pripravuje na takýto prvý predaj; predaj prvovýrobcu konečným spotrebiteľom sa považuje za odbyt iba vtedy, ak sa uskutočňuje v oddelených priestoroch vyhradených na tento účel. Pomoc na reklamu poľnohospodárskych výrobkov patrí do rozsahu pôsobnosti týchto usmernení, zatiaľ čo pomoc na reklamu výrobkov, ktoré nepatria do prílohy I, patrí do rozsahu pôsobnosti horizontálnych pravidiel štátnej pomoci⁽⁶⁾.
- (9) Na účely týchto usmernení „malé a stredné podniky (MSP)“ znamenajú malé a stredné podniky, tak ako sú definované v prílohe I k nariadeniu Komisie (ES) č. 70/2001 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES na štátnu pomoc malým a stredným podnikom⁽⁷⁾.

III. VŠEOBECNÉ ZÁSADY

- (10) V článku 36 Zmluvy o založení Európskych spoločenstiev sa ustanovuje, že pravidlá zmluvy týkajúce sa hospodárskej súťaže sa uplatňujú na výrobu poľnohospodárskych výrobkov a obchod s nimi iba v rozsahu určenom Radou.

⁽⁴⁾ Na účely týchto ustanovení výrobky imitujúce alebo nahradzujúce mlieko a/alebo mliečne výrobky znamenajú výrobky, ktoré sa môžu omýlom zameniť s mliekom a/alebo s mliečnymi výrobkami, ktorých zloženie sa však odlišuje od takýchto výrobkov tým, že obsahujú tuk a/alebo bielkovinu iného než mliečného pôvodu s bielkovinou pochádzajúcou z mlieka alebo bez nej [„výrobky iné než mliečne výrobky“ v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia Rady (EHS) č. 1898/87 o ochrane označovania používaného pri obchodovaní s mliekom a mliečnymi výrobkami (Ú. v. ES L 182, 3.7.1987, s. 36)].

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 17, 21.1.2000, s. 22. Nariadenie zmenené a doplnené Aktom o prístúpení z roku 2003.

⁽⁶⁾ Usmernenia o národnej regionálnej pomoci na roky 2007 – 2013 (Ú. v. EÚ C 54, 4.3.2006, s. 13), nariadenie Komisie (ES) č. 70/2001 z 12. januára 2001 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES na štátnu pomoc malým a stredným podnikom (Ú. v. ES L 10, 13.1.2001, s. 33), nariadenie Komisie (ES) č. 69/2001 z 12. januára 2001 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES pri pomoci *de minimis* (Ú. v. ES L 10, 13.1.2001, s. 30).

⁽⁷⁾ Ú. v. ES L 10, 13.1.2001, s. 33. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1857/2006 (Ú. v. EÚ L 358, 16.12.2006, s. 3).

Právomoc Komisie vykonávať kontrolu a dohľad nad štátnou pomocou v sektore poľnohospodárstva preto na rozdiel od iných sektorov nevyplýva priamo zo zmluvy, ale z právnych predpisov, ktoré Rada prijala podľa článku 37 zmluvy, a vzťahujú sa na ňu všetky obmedzenia, ktoré Rada prípadne stanovila. V praxi sa však vo všetkých nariadeniach zavádzajúcich spoločné organizácie trhu ustanovuje, že na príslušné výrobky sa uplatňujú pravidlá štátnej pomoci uvedené v článkoch 87, 88 a 89 zmluvy. Okrem toho v článku 88 nariadenia (ES) č. 1698/2005 sa výslovne ustanovuje, že na pomoc poskytovanú členskými štátmi na podporu rozvoja vidieka sa uplatňujú články 87, 88 a 89 zmluvy. Z toho vyplýva, že s výhradou akýchkoľvek osobitných obmedzení alebo odchýlok, ktoré prípadne mohli byť ustanovené v príslušných nariadeniach, sú ustanovenia zmluvy plne uplatniteľné na štátnu pomoc poskytnutú v sektore poľnohospodárstva s výnimkou tej pomoci, ktorá je konkrétne zameraná na obmedzený počet výrobkov, na ktoré sa nevzťahuje spoločná organizácia trhu (pozri odsek 21).

- (11) Aj keď články 87, 88 a 89 možno plne uplatniť na sektory, na ktoré sa vzťahuje spoločná organizácia trhu, ich uplatňovanie zostáva podriadené ustanoveniam zavedeným príslušnými nariadeniami. Inými slovami, ak sa členský štát uchýli k ustanoveniam článkov 87, 88 a 89, ich uplatňovanie nemôže mať prioritu pred ustanoveniami nariadenia o organizácii trhu v danom sektore⁽⁸⁾. Z toho vyplýva, že Komisia za žiadnych okolností nemôže schváliť pomoc, ktorá nie je zlučiteľná s ustanoveniami upravujúcimi spoločnú organizáciu trhu, alebo pomoc, ktorá by narušala riadne fungovanie spoločnej organizácie.

- (12) Komisia neschváli pomoc na činnosti súvisiace s vývozom, menovite pomoc priamo súvisiacu s vyvážanými množstvami a pomoc podmienenú uprednostneným použitím domáceho tovaru pred dovážaným tovarom, alebo pomoc na vytvorenie a prevádzkovanie distribučnej siete, alebo na iné bežné výdavky spojené s vývoznou činnosťou do iných členských štátov. Pomoc na pokrytie nákladov na účasť na obchodných veľtrhoch alebo na štúdie alebo konzultačné služby potrebné na uvedenie nového alebo existujúceho výrobku na nový trh zvyčajne nepredstavuje pomoc na podporu vývozu.

- (13) V súlade s osobitnými pravidlami uplatniteľnými na potravinovú pomoc poskytovanú tretím krajinám, Komisia

⁽⁸⁾ Rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci 177/78 Pigs and Bacon Komisia/McCarren [1979] Zb. s. 2161.

zvyčajne neschváli štátnu pomoc na nákup poľnohospodárskych výrobkov v rámci Spoločenstva, ktoré sa majú poskytnúť ako potravinová pomoc do tretích krajín.

- (14) Tieto usmernenia sa uplatňujú s výhradou akýchkoľvek osobitných odchýlok, ktoré môžu byť prípadne stanovené v zmluvách alebo v právnych predpisoch Spoločenstva.
- (15) Každé opatrenie pomoci musí obsahovať určitý stimulujúci prvok alebo vyžadovať nejakú spoluúčasť na strane príjemcu, aby mohlo byť považované za zlučiteľné so spoločným trhom. Ak nie sú v právnych predpisoch Spoločenstva alebo v týchto usmerneniach výslovne ustanovené výnimky, jednostranné opatrenia štátnej pomoci, ktoré sú jednoducho zamerané na zlepšenie finančnej situácie výrobcov, ale žiadnym spôsobom neprispievajú k rozvoju sektora, a predovšetkým pomoc, ktorá sa poskytuje iba na základe ceny, množstva, jednotky výroby alebo jednotky výrobných prostriedkov, sa považujú za prevádzkovú pomoc, ktorá je nezlučiteľná so spoločným trhom. Okrem toho takáto pomoc už svojou povahou pravdepodobne naruší mechanizmy spoločnej organizácie trhu.
- (16) Z rovnakého dôvodu nemožno ani pomoc poskytnutú spätne na činnosti, ktoré už príjemca vykonal, považovať za pomoc obsahujúcu potrebný stimulujúci prvok a treba ju posudzovať ako prevádzkovú pomoc, ktorá je jednoducho určená na zmiernenie finančného bremena príjemcu. S cieľom dosiahnuť maximálny stimulačný účinok pomoci a uľahčiť jeho preukázanie v prípade notifikácie budú pravidlá oprávnenosti stanovené členskými štátmi stanovovať nasledujúce kroky predchádzajúce poskytnutiu pomoci:

Pomoc sa v rámci schémy pomoci poskytuje iba v prospech činností, ktoré sa vykonali, alebo služieb, ktoré sa prijali po tom, čo bola vytvorená schéma pomoci a Komisiou bola vyhlásená za zlučiteľnú so zmluvou.

Ak schéma pomoci zakladá automatické právo na získanie pomoci a nevyžaduje žiadny ďalší administratívny úkon na správnej úrovni, samotnú pomoc možno poskytnúť len na činnosti, ktoré sa vykonali, alebo služby, ktoré sa prijali po tom, čo bola vytvorená schéma pomoci a Komisiou bola vyhlásená za zlučiteľnú so zmluvou.

Ak sa v rámci schémy pomoci vyžaduje podanie žiadosti príslušnému kompetentnému orgánu, samotná pomoc môže byť poskytnutá iba na činnosti, ktoré sa vykonali, alebo služby, ktoré sa prijali po tom, ako boli splnené tieto podmienky:

- a) Schéma pomoci musí byť vytvorená a vyhlásená Komisiou za zlučiteľnú so zmluvou;
- b) Žiadosť o pomoc musí byť riadne predložená príslušnému orgánu;

- c) Príslušný kompetentný orgán musí žiadosť schváliť spôsobom, ktorý tento orgán zaväzuje poskytnúť pomoc a jasne uviesť výšku pomoci, ktorú poskytne, alebo spôsob výpočtu tejto sumy; príslušný orgán môže pomoc schváliť len vtedy, ak rozpočet na pomoc alebo schému pomoci nie je vyčerpaný.

Individuálnu pomoc mimo schémy pomoci možno poskytnúť v súvislosti s činnosťami, ktoré sa vykonali, alebo službami, ktoré sa prijali po splnení kritérií uvedených v písmenách b) a c).

Tieto požiadavky nebudú platiť v prípade schém pomoci, ktoré sú svojou povahou kompenzačné.

- (17) Vzhľadom na podobnosť medzi podnikmi na spracovanie a odbyt poľnohospodárskych výrobkov a nepoľnohospodárskymi podnikmi, napr. v sektore spracovania potravín, by pravidlá štátnej pomoci platné pre podniky na spracovanie a odbyt poľnohospodárskych výrobkov mali byť zosúladené s pravidlami platnými pre nepoľnohospodárske podniky. Táto politika by sa mala uplatňovať na štátnu pomoc poskytovanú na akýkoľvek účel, napríklad pomoc na investičné náklady, na ochranu životného prostredia alebo na technickú podporu. V tejto súvislosti Komisia už spracovanie a odbyt poľnohospodárskych výrobkov začleňuje do:

- a) návrhu nariadenia o pomoci *de minimis*, ktoré má nahradiť nariadenie Komisie (ES) č. 69/2001 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES pri pomoci *de minimis* ⁽⁹⁾;
- b) nariadenia (ES) č. 70/2001 zmeneného a doplneného nariadením (ES) č. 1857/2006;
- c) nariadenia Komisie (ES) č. 1628/2006 z 24. októbra 2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 zmluvy na národnú regionálnu investičnú pomoc ⁽¹⁰⁾.

- (18) V dôsledku takejto harmonizácie s pravidlami pre nepoľnohospodárske podniky môže nastať situácia, že veľké podniky už nebudú oprávnené na udelenie určitých druhov pomoci, najmä pokiaľ ide o technickú pomoc ako konzultačná činnosť. V tejto súvislosti bude v budúcnosti pomoc poskytovaná veľkým podnikom obmedzená na pomoc *de minimis*.

- (19) Ak v týchto usmerneniach nie je osobitne ustanovené inak prostredníctvom odkazu na sektor poľnohospodárstva oproti buď prvovýrobe (poľnohospodári), alebo spracovaniu a odbytu, pomoc v prospech spracovania a odbytu poľnohospodárskych výrobkov bude vyhlásená za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 2 alebo ods. 3 zmluvy iba vtedy, ak je takáto pomoc vyhlásená za zlučiteľnú aj v prípade, že sa poskytla v prospech nepoľnohospodárskych podnikov mimo konkrétnych sektorov, ako sú preprava alebo rybné hospodárstvo.

⁽⁹⁾ Ú. v. ES L 10, 13.1.2001, s. 30.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 302, 1.11.2006, s. 29.

(20) Vzhľadom na to, že je potrebné zohľadniť veľmi osobité podmienky poľnohospodárskej prvovýroby počas hodnotenia pomoci určenej pre znevýhodnené regióny v zmysle článku 36 nariadenia (ES) č. 1698/2005, usmernenia Komisie o národnej regionálnej pomoci na roky 2007 – 2013 sa na prvovýrobu neuplatňujú⁽¹¹⁾. Budú však platiť pre spracovanie a odbyt poľnohospodárskych výrobkov v rozsahu stanovenom v týchto usmerneniach.

(21) Ako sa už uviedlo, na niektoré druhy poľnohospodárskych výrobkov patriacich do rozsahu pôsobnosti prílohy I k zmluve sa ešte nevzťahuje spoločná organizácia trhu, a to predovšetkým na zemiaky iné než škrobové zemiaky, konské mäso, kávu a ocot získaný z alkoholu a korok. V prípade, že chýba spoločná organizácia trhu, na štátnu pomoc osobitne zameranú na tieto výrobky sa uplatňujú ustanovenia článku 3 nariadenia Rady (ES) č. 1184/2006 z 24. júla 2006, ktorým sa uplatňujú určité pravidlá hospodárskej súťaže na produkciu poľnohospodárskych výrobkov a obchodovanie s nimi⁽¹²⁾. Článkom 3 sa ustanovuje, že na túto pomoc sa uplatňujú iba ustanovenia článku 88 ods. 1 a prvá veta článku 88 ods. 3. Preto sa od členských štátov vyžaduje, aby informovali Komisiu v dostatočnom časovom predstihu, ktorý jej umožní predložiť svoje pripomienky ku všetkým plánom o poskytnutí alebo zmene pomoci. Komisia samotná sa nemôže postaviť proti poskytnutiu takejto pomoci prostredníctvom záverečného negatívneho rozhodnutia. Pri hodnotení takejto pomoci Komisia zohľadní neexistenciu spoločných organizácií trhu na úrovni Spoločenstva a skutočnosť, že v nariadení (ES) č. 1782/2003 sa stanovila zásada, že podpora Spoločenstva by sa zvyčajne mala poskytovať vo forme oddelenej pomoci, ktorá nie je viazaná na konkrétne výrobky alebo prebiehajúcu výrobu. Treba tiež uviesť, že niektoré organizácie trhu nezabezpečujú žiadnu domácu podporu Spoločenstva. Za predpokladu, že vnútroštátne schémy pomoci dodržiavajú túto zásadu, Komisia nebude vyjadrovať svoje pripomienky, ani ak príslušné opatrenia predstavujú prevádzkovú pomoc, ktorá by sa zvyčajne mala zakázať. Pri formulovaní svojich pripomienok Komisia zohľadní aj riziko, že poskytnutím podpory výrobku, na ktorý sa nevzťahuje spoločná organizácia trhu, sa zvýhodňuje výroba výrobku, na ktorý sa vzťahuje takáto organizácia. Týka sa to najmä sektora zemiakov. Ak členský štát nedodržiava pripomienky a odporúčania Komisie, Komisia si vyhradzuje právo uchýliť sa k článku 226 zmluvy.

(22) V článku 6 zmluvy sa ustanovuje, že „požiadavky ochrany životného prostredia musia byť začlenené do vymedzenia a uskutočňovania politík Spoločenstva a činností uvedených v článku 3, a to predovšetkým s ohľadom na podporu trvalo udržateľného rozvoja.“ Činnosti uvedené v článku 3 zahŕňajú politiku týkajúcu sa poľnohospodárstva aj hospodárskej súťaže. Pri budúcich notifikáciách štátnej pomoci treba preto venovať zvláštnu pozornosť otázkam životného prostredia, dokonca aj v prípadoch, ak sa schémy štátnej pomoci konkrétne netýkajú otázok životného prostredia. Napríklad v prípade schémy pomoci na investície, ktoré sú

určené na zvýšenie výroby a ktoré spôsobia zvýšené využívanie obmedzených zdrojov alebo nárast znečisťovania, bude potrebné preukázať, že schéma nebude mať za následok porušenie právnych predpisov Spoločenstva o ochrane životného prostredia, ani iným spôsobom nepoškodí životné prostredie. Všetky notifikácie štátnej pomoci by v budúcnosti mali obsahovať hodnotenie očakávaného vplyvu činnosti, na ktorú sa poskytuje pomoc, na životné prostredie. V mnohých prípadoch pôjde iba o potvrdenie, že sa neočakáva žiadny vplyv na životné prostredie. Komisia si vyhradzuje právo vyžiadať si doplňujúce informácie, záväzky a podmienky, ktoré považuje za potrebné na zabezpečenie primeranej ochrany životného prostredia.

(23) Komisia posúdi prípad od prípadu všetky opatrenia pomoci, na ktoré sa nevzťahujú tieto usmernenia, pričom zohľadní zásady stanovené v článkoch 87, 88 a 89 zmluvy a spoločnú poľnohospodársku politiku a politiku Spoločenstva v oblasti rozvoja vidieka. Členské štáty navrhujúce pomoc pre sektor poľnohospodárstva, na ktorú sa nevzťahujú tieto usmernenia, budú musieť predložiť ekonomické hodnotenie pozitívneho vplyvu opatrenia na rozvoj sektora poľnohospodárstva a hodnotenie rizík narušenia hospodárskej súťaže, ktoré predstavuje príslušné opatrenie. Komisia schváli takéto opatrenia iba vtedy, ak pozitívny prínos k rozvoju sektora jasne preváži riziká narušenia hospodárskej súťaže.

(24) Ak nie je uvedené inak, všetky sadzby pomoci v týchto usmerneniach sú vyjadrené v zmysle celkového objemu pomoci vyjadreného ako percentuálny podiel objemu oprávnených výdavkov (hrubé ekvivalenty príspevku).

IV. OPATRENIA NA ROZVOJ VIDIEKA

(25) V nariadení (ES) č. 1698/2005 sa uvádza rad opatrení na podporu rozvoja vidieka. Táto kapitola usmernení stanovuje pravidlá štátnej pomoci v prospech takýchto opatrení a niektorých ďalších opatrení, ktoré úzko súvisia s rozvojom vidieka.

(26) Na zabezpečenie koherencie medzi opatreniami na rozvoj vidieka, ktoré boli navrhnuté na spolufinancovanie v rámci programov rozvoja vidieka zavedených členskými štátmi, a opatreniami na rozvoj vidieka financovanými zo štátnej pomoci, ku každej notifikácii týkajúcej sa pomoci na investície (kapitoly IV A a B), pomoci na ochranu životného prostredia a dobré životné podmienky zvierat (kapitola IV C), pomoci na kompenzáciu znevýhodnení v určitých oblastiach (kapitola IV D), pomoci na splnenie noriem (kapitola IV E) a pomoci na začatie činnosti mladých poľnohospodárov (kapitola IV F) musí byť priložená dokumentácia, ktorá preukazuje, ako zapadá opatrenie štátnej pomoci do príslušných programov rozvoja vidieka a ako je s nimi spojené. Štátna pomoc, ktorá nie je koherentná s príslušným programom rozvoja vidieka, a najmä štátna pomoc, ktorá vedie k zvyšovaniu kapacity,

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ C 54, 4.3.2006, s. 13.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ L 214, 4.8.2006, s. 7.

pre ktorú nemožno nájsť normálne trhové odbytkiská, nebude schválená.

IV.A. Pomoc na investície do poľnohospodárskych podnikov

(27) Táto podkapitola sa vzťahuje na investície spojené s prvovýrobou výrobkov patriacich do rozsahu pôsobnosti prílohy I k zmluve. Neplatí pre investície vykonané v poľnohospodárskom podniku v prospech spracovania a odbytu takýchto výrobkov.

IV.A.1. Analýza

(28) Komisia pri určovaní svojej budúcej politiky zohľadnila najmä tieto hľadiská:

- a) Na účely reštrukturalizácie a rozvoja fyzického potenciálu a na účely podpory inovácie ustanovuje článok 26 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1698/2005 podporu na hmotné a/alebo nehmotné investície, ktoré zlepšujú celkovú výkonnosť poľnohospodárskeho podniku;
- b) Podľa článku 26 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1698/2005, ak sa investície vykonávajú s cieľom vyhovieť normám Spoločenstva, možno podporu poskytnúť iba na tie, ktoré sa vykonávajú s cieľom vyhovieť novo zavedeným normám Spoločenstva. V takom prípade možno na splnenie normy poskytnúť obdobie odkladu, ktoré nie je dlhšie než 36 mesiacov od dátumu, kedy sa norma stala záväznou pre poľnohospodársky podnik. V prípade začínajúcich poľnohospodárov, ktorí dostávajú pomoc na začatie činnosti, možno podporu poskytnúť na investície uskutočňované s cieľom dodržiavania v súčasnosti platných noriem Spoločenstva, ak sú uvedené v podnikateľskom pláne uvedenom v článku 22 ods. 1 písm. c) nariadenia (ES) č. 1698/2005. Obdobie odkladu, v rámci ktorého treba normu splniť, nesmie byť dlhšie než 36 mesiacov od dátumu začatia činnosti;
- c) V článku 88 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1698/2005 sa zakazuje štátna pomoc na modernizáciu poľnohospodárskych podnikov, ktorá prevyšuje percentuálne podiely stanovené v prílohe k nariadeniu, ktorými sú:
 - (i) 60 % objemu oprávnených investícií začínajúcich poľnohospodárov v oblastiach uvedených v článku 36 písm. a) bodoch (i), (ii) a (iii) nariadenia (ES) č. 1698/2005,
 - (ii) 50 % objemu oprávnených investícií ostatných poľnohospodárov v oblastiach uvedených v článku 36 písm. a) bodoch (i), (ii) a (iii) nariadenia (ES) č. 1698/2005,
 - (iii) 50 % objemu oprávnených investícií začínajúcich poľnohospodárov v ostatných oblastiach,
 - (iv) 40 % objemu oprávnených investícií ostatných poľnohospodárov v ostatných oblastiach,

(v) 75 % objemu oprávnených investícií v najvzdialenejších regiónoch a na menších ostrovoch v Egejskom mori v zmysle nariadenia Rady (EHS) č. 2019/93 z 19. júla 1993, ktorým sa zavádzajú osobitné opatrenia pre menšie ostrovy v Egejskom mori týkajúce sa určitých poľnohospodárskych výrobkov ⁽¹³⁾,

(vi) 75 % objemu oprávnených investícií v členských štátoch, ktoré pristúpili k Spoločenstvu 1. mája 2004 a 1. januára 2007, na implementáciu smernice Rady 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov ⁽¹⁴⁾ maximálne do štyroch rokov od dátumu pristúpenia podľa článku 3 ods. 2 a článku 5 ods. 1 tejto smernice;

- d) Zákaz podľa článku 88 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1698/2005 neplatí pre pomoc súvisiacu s investíciami, ktoré sa vykonávajú predovšetkým vo verejnom záujme a týkajú sa zachovania tradičnej krajiny charakteristickej poľnohospodárskymi činnosťami a činnosťami lesného hospodárstva alebo premiestnenia poľnohospodárskych budov, ochrany a zlepšenia životného prostredia, zlepšenia hygienických podmienok v podnikoch na chov dobytka a zlepšenia životných podmienok zvierat a bezpečnosti zamestnancov na pracovisku;
- e) Ak potreba premiestnenia vyplýva z vyvlastnenia, ktoré podľa právnych predpisov príslušného členského štátu vytvára právo na odškodnenie, platba takéhoto odškodnenia sa zvyčajne nebude považovať za štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy;
- f) Členské štáty, ktoré odložia zavedenie povinných noriem Spoločenstva na dobu po termíne stanovenom v právnych predpisoch Spoločenstva, môžu takýmto odložením poskytnúť poľnohospodárom výhodu v porovnaní s poľnohospodármi v členských štátoch, ktoré splňajú takéto nové normy v súlade s termínmi zavedenia stanovenými v právnych predpisoch Spoločenstva. Toto riziko narušenia hospodárskej súťaže by sa nemalo zvyšovať poskytnutím vysokých objemov štátnej pomoci poľnohospodárom, ktorí znášajú náklady na nové normy neskôr, než sa predpokladá v právnych predpisoch Spoločenstva. Pri stanovovaní primeranej intenzity pomoci na investície súvisiace so splnením novo zavedených noriem však treba zohľadniť skutočnosť, že takéto normy často spôsobujú poľnohospodárom iba náklady bez toho, aby zvýšili ich potenciál zárobku. Najvyššia intenzita pomoci na investície súvisiace s novo zavedenými normami by preto mala byť vyhradená na tie investície, ktoré sa vykonávajú v rámci časového harmonogramu stanoveného v právnych predpisoch Spoločenstva. V prípade investícií uskutočnených neskôr by sa mala uplatňovať len nižšia intenzita pomoci. Takáto intenzita bude odzrkadľovať vzniknutý odklad a v určitom časovom bode by sa mala znížiť na nulu;

⁽¹³⁾ Ú. v. ES L 184, 27.7.1993, s. 1. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1782/2003 (Ú. v. EÚ L 270, 21.10.2003, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Ú. v. ES L 375, 31.12.1991, s. 1. Smernica zmenená a doplnená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Ú. v. EÚ L 284, 31.10.2003, s. 1).

- g) Pokiaľ ide o zavádzanie smernice 91/676/EHS, mali by sa zohľadniť osobitné problémy a potreby členských štátov, ktoré pristúpili k Spoločenstvu 1. mája 2004 a 1. januára 2007;
- h) Štátna pomoc na nákup použitého zariadenia by sa mala schváliť v prospech malých a stredných podnikov, ak nižšia cena takéhoto zariadenia môže byť užitočným prvým krokom k modernizácii, najmä pre poľnohospodárske podniky, ktoré začínajú na veľmi nízkej technickej úrovni a ktoré majú malý kapitál. Veľké podniky by mali získať investičnú pomoc len na nákup nového zariadenia.

IV.A.2. Politika v oblasti pomoci na investície do poľnohospodárskych podnikov

- (29) Pomoc na investície do poľnohospodárskych podnikov bude vyhlásená za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa všetky podmienky článku 4 nariadenia (ES) č. 1857/2006. Bez toho, aby bol dotknutý článok 4 ods. 7 písm. c) nariadenia (ES) č. 1857/2006, pomoc sa môže udeliť aj do rovnakej výšky a za rovnakých podmienok, ako sú ustanovené v uvedenom článku 4 pre osobitné poľnohospodárske výrobky, ako aj pre odvodňovacie práce alebo zavlažovacie zariadenia a zavlažovacie práce, ktoré nevedú k zníženiu predchádzajúcej spotreby vody o 25 %. Maximálna výška pomoci stanovená v článku 4 ods. 9 nariadenia č. 1857/2006 sa neuplatňuje.
- (30) Pomoc na zachovanie tradičnej krajiny a budov bude vyhlásená za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) alebo d) zmluvy, ak spĺňa všetky podmienky [článku 5 nariadenia o výnimkách nahrádzajúceho nariadenie 1/2004]. Limit 10 000 EUR stanovený v [článku 5 ods. 2 nariadenia o výnimkách nahrádzajúceho nariadenie 1/2004] môže byť v riadne odôvodnených prípadoch prekročený.
- (31) Pomoc na premiestnenie poľnohospodárskych budov vo verejnom záujme sa vyhlási za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa všetky podmienky [článku 6 nariadenia o výnimkách nahrádzajúceho nariadenie 1/2004].
- (32) Pomoc na investície, ktoré vedú k dodatočným nákladom súvisiacim s ochranou a zlepšením životného prostredia, zlepšením hygienických podmienok v podnikoch na chov dobytka alebo zlepšením životných podmienok hospodárskych zvierat, sa vyhlási za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa všetky podmienky [článku 4 ods. 2 písm. e) nariadenia o výnimkách nahrádzajúceho nariadenie 1/2004]. V prípade investičných nákladov vzniknutých po termínoch na splnenie novo zavedených noriem ustanovených [článkom 2 ods. 10 nariadenia o výnimkách nahrádzajúceho nariadenie 1/2004] bude maximálna intenzita pomoci takáto:
- a) 50 % oprávnených investícií v znevýhodnených oblastiach alebo v oblastiach uvedených v článku 36 písm. a) bodoch (i), (ii) a (iii) nariadenia (ES) č. 1698/2005 a 40 % oprávnených investícií v ostatných oblastiach na výdavky vzniknuté do troch rokov od dátumu, do ktorého sa investície mali uskutočniť podľa termínov ustanovených právnymi predpismi Spoločenstva;
- b) Maximálne intenzity pomoci vo výške 50 % a 40 %, uvedené v písm. a), sa znížia z 50 % na 25 %, resp. zo 40 % na 20 %, pre výdavky vzniknuté počas štvrtého roka od dátumu, do ktorého sa investície mali uskutočniť podľa termínov stanovených v právnych predpisoch Spoločenstva a na 12,5 %, resp. 10 % počas piateho roka. Po piatom roku nebude povolená žiadna pomoc na vzniknuté výdavky.
- (33) Pomoc vo výške 75 % na dodatočné investičné náklady v členských štátoch, ktoré pristúpili k Spoločenstvu 1. mája 2004 a 1. januára 2007, na zavedenie smernice 91/676/EHS bude vyhlásená za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy do 31. decembra 2008 v prvom prípade a do 31. decembra 2010 v druhom prípade. Táto intenzita pomoci musí byť obmedzená na nevyhnutné mimoriadne oprávnené náklady a neuplatňuje sa v prípade investícií, ktoré majú za následok zvýšenie výrobnnej kapacity. Komisia bude venovať osobitnú pozornosť overovaniu zlučiteľnosti navrhovaných opatrení pomoci s akčnými plánmi vytvorenými v súlade so smernicou 91/676/EHS.
- (34) Pomoc vo výške 50 % v znevýhodnených oblastiach alebo v oblastiach uvedených v článku 36 písm. a) bodoch (i), (ii) a (iii) nariadenia (ES) č. 1698/2005 a vo výške 40 % oprávnených investícií v ostatných oblastiach na dodatočné investičné náklady spojené so zavádzaním smernice 91/676/EHS sa vyhlási za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je podporovaná podľa nariadenia (ES) č. 1698/2005. Táto intenzita pomoci musí byť obmedzená na nevyhnutné dodatočné oprávnené náklady a neuplatňuje sa v prípade investícií, ktoré majú za následok zvýšenie výrobnnej kapacity. Komisia bude venovať osobitnú pozornosť overovaniu zlučiteľnosti navrhovaných opatrení pomoci s akčnými plánmi vytvorenými v súlade so smernicou 91/676/EHS. Opatrenia pomoci na zavedenie smernice 91/676/EHS, vyhlásené Komisiou za zlučiteľné so zmluvou pred nadobudnutím účinnosti týchto usmernení, môžu pokračovať do 31. decembra 2008 vo výške schválenej Komisiou.
- (35) Žiadna pomoc nebude schválená, pokiaľ ide o investície určené na splnenie súčasných noriem Spoločenstva alebo vnútroštátnych noriem. Investičná pomoc poskytnutá začínajúcim poľnohospodárom na účely dodržiavania existujúcich noriem Spoločenstva alebo vnútroštátnych noriem však bude vyhlásená za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je uvedená v podnikateľskom pláne uvedenom v článku 22 ods. 1 písm. c) nariadenia (ES) č. 1698/2005. Takáto pomoc bude schválená do výšky 60 % oprávnených investícií začínajúcich poľnohospodárov

v znevýhodnených oblastiach alebo v oblastiach uvedených v článku 36 písm. a) bodoch (i), (ii) a (iii) nariadenia (ES) č. 1698/2005 a do výšky 50 % oprávnených investícií začínajúcich poľnohospodárov v ostatných oblastiach. Pomoc musí byť obmedzená na dodatočné náklady, ktoré súvisia so zavádzaním normy a ktoré vznikli v lehote 36 mesiacov od dátumu začatia činnosti.

- (36) Notifikácie investičnej pomoci do poľnohospodárskych podnikov musia byť doložené dokumentáciou, ktorá preukazuje, že podpora je zacielená na jasne definované ciele odrážajúce identifikované štrukturálne a teritoriálne potreby a štrukturálne nevýhody.
- (37) Ak sa v rámci spoločnej organizácie trhu vrátane schém priamej pomoci, ktoré financuje Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF), kladú obmedzenia na výrobu alebo limity na podporu Spoločenstva na úrovni jednotlivých poľnohospodárov, podnikov alebo spracovateľských podnikov, štátna pomoc sa neposkytne na investície, ktoré by viedli k zvýšeniu výroby nad rámec týchto obmedzení a limitov.
- (38) Komisia bude analogicky uplatňovať pravidlá stanovené v tomto oddiele aj na investície do poľnohospodárskej prvovýroby, ktoré neuskutočňujú poľnohospodári, napríklad ak sa zariadenie kupuje na spoločné používanie pre skupinu výrobcov.
- (39) Komisia nevyhlási pomoc na nákup použitého zariadenia za zlučiteľnú so zmluvou, ak sa takáto pomoc poskytne v prospech veľkých spoločností.

IV.B. Pomoc na investície v súvislosti so spracovaním a odbytom poľnohospodárskych výrobkov

- (40) Táto podkapitola sa vzťahuje na pomoc na investície v súvislosti so spracovaním a odbytom poľnohospodárskych výrobkov.

IV.B.1. Analýza

- (41) Komisia pri určovaní svojej budúcej politiky zohľadnila najmä tieto hľadiská:
- a) Keďže sa v nariadení (ES) č. 1698/2005 určujú sadzby pomoci na investičnú podporu poskytovanú malým a stredným podnikom pôsobiacim v oblasti spracovania a odbytu poľnohospodárskych výrobkov, je potrebné tieto sadzby pomoci zachovať;
- b) V nariadení (ES) č. 1698/2005 sa vylučujú z podpory Spoločenstva investície niektorých veľkých podnikov pôsobiacich v oblasti spracovania a odbytu. Vzhľadom na podobnosť medzi veľkými podnikmi na spracovanie a odbyt poľnohospodárskych výrobkov a nepoľnohospodárskymi podnikmi, napr. v sektore spracovania potravín, sa však zdá oprávnené schváliť štátnu pomoc pre takéto podniky na spracovanie a odbyt poľnohospodárskych výrobkov do maximálnej výšky pomoci schválenej Komisiou pre nepoľnohospodárske podniky rovnakej veľkosti;

- c) V článku 28 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1698/2005 sa zaviedli osobitné maximálne sadzby pomoci pre investičnú pomoc poskytnutú podnikom, na ktoré sa nevzťahuje článok 2 ods. 1 odporúčania Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003, ktoré sa týka definície mikropodnikov, malých a stredných podnikov⁽¹⁵⁾, s menej ako 750 zamestnancami a/alebo s obratom menším ako 200 mil. EUR. Takéto podniky sa považujú za veľké podniky, pokiaľ ide o pravidlá štátnej pomoci vzťahujúce sa na nepoľnohospodárske činnosti. Jasný návod na uplatnenie pravidiel štátnej pomoci na túto skupinu „prostredných“ podnikov sa zdá byť nevyhnutný, aby sa vyhlo neistote v súvislosti s uplatňovaním správnej výšky pomoci. Zvlášť by sa malo stanoviť, aby sa na definíciu takýchto „prostredných“ podnikov uplatňovali všetky ostatné podmienky odporúčania 2003/361/ES, menovite kritérium nezávislosti a výpočtu obratu. Rovnako treba stanoviť špeciálne maximálne výšky pomoci pre prostredné podniky s menej než 750 zamestnancami a/alebo obratom nižším než 200 miliónov EUR;
- d) K pomoci určenej na podporu diverzifikácie činností prvovýrobcov (poľnohospodárov) na iné činnosti spojené so spracovaním a odbytom poľnohospodárskych výrobkov patriacich do rozsahu pôsobnosti prílohy I k zmluve by sa malo pristupovať rovnako ako k pomoci poskytnutej podnikom na spracovanie a odbyt poľnohospodárskych výrobkov, ktoré sú nezávislé od prvovýrobcov. Napríklad by mali platiť rovnaké pravidlá pre investičnú pomoc do bitúnkov bez ohľadu na to, či sa budujú v poľnohospodárskom podniku alebo mimo neho;
- e) Aj keď môže patriť do rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 1689/2005, pomoc poskytnutá na podporu diverzifikácie činností prvovýrobcov (poľnohospodárov) na činnosti, ktoré nesúvisia s výrobou, spracovaním a odbytom poľnohospodárskych výrobkov patriacich do rozsahu pôsobnosti prílohy I k zmluve, ako napríklad agroturistika, rozvoj remesiel alebo akvakultúra, nespadá do rozsahu pôsobnosti týchto usmernení. Táto pomoc sa preto bude naďalej posudzovať podľa zvyčajných zásad uplatňovaných Komisiou na hodnotenie pomoci mimo sektora poľnohospodárstva, predovšetkým podľa pravidiel *de minimis*, pravidiel upravujúcich pomoc pre malé a stredné podniky, usmernení Komisie o národnej regionálnej pomoci na roky 2007 – 2013, multisektorového rámca regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty⁽¹⁶⁾ a v náležitých prípadoch podľa usmernení pre hodnotenie štátnej pomoci v sektore rybného hospodárstva a akvakultúry⁽¹⁷⁾;
- f) Štátna pomoc na nákup použitého zariadenia by sa mala schváliť v prospech malých a stredných podnikov, u ktorých nižšie náklady na takéto zariadenie môžu byť užitočným prvým krokom k modernizácii, najmä pre podniky, ktoré začínajú na veľmi nízkej technickej úrovni a ktoré majú malý kapitál. Veľké spoločnosti by

⁽¹⁵⁾ Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36.

⁽¹⁶⁾ Ú. v. ES C 70, 19.3.2002, s. 8.

⁽¹⁷⁾ Ú. v. EÚ C 229, 14.9.2004, s. 5.

mali získať investičnú pomoc len na nákup nového zariadenia.

IV.B.2. Politika v oblasti pomoci pre poľnohospodárske podniky na spracovanie a odbyt poľnohospodárskych výrobkov

(42) Pomoc na investície poskytnutá podnikom pôsobiacim v oblasti spracovania a odbytu poľnohospodárskych výrobkov sa vyhlási za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. a) alebo c) zmluvy, ak spĺňa všetky podmienky jedného z týchto ustanovení:

a) Článok 4 nariadenia (ES) č. 70/2001;

b) Nariadenie Komisie (ES) č. 1628/2006;

c) Usmernenia Komisie o národnej regionálnej pomoci na roky 2007 – 2013. V takom prípade maximálna intenzita pomoci vyplývajúca z uplatňovania týchto usmernení môže byť zvýšená na:

i) 50 % oprávnených investícií v regiónoch podľa článku 87 ods. 3 písm. a) zmluvy a 40 % oprávnených investícií v iných regiónoch oprávnených na regionálnu pomoc, ako sa uvádza v mape regionálnej pomoci schválenej pre príslušné členské štáty na obdobie rokov 2007 – 2013, ak je príjmom malý alebo stredný podnik;

ii) 25 % oprávnených investícií v regiónoch oprávnených podľa článku 87 ods. 3 písm. a) zmluvy a 20 % oprávnených investícií v ostatných regiónoch oprávnených na regionálnu pomoc, ako sa uvádza v mape regionálnej pomoci schválenej pre príslušné členské štáty na obdobie rokov 2007 – 2013, ak má príjemca menej než 750 zamestnancov a/alebo obrat nižší než 200 miliónov EUR pod podmienkou, že takýto príjemca spĺňa všetky ostatné podmienky odporúčania 2003/361/ES;

d) V regiónoch, ktoré nie sú oprávnené na regionálnu pomoc, pre spoločnosti, ktoré nie sú malými a strednými podnikmi, ale majú menej než 750 zamestnancov a/alebo obrat menší než 200 miliónov EUR, za podmienky, že takýto príjemca spĺňa všetky ostatné podmienky odporúčania Komisie 2003/361/ES, pomoc do výšky 20 % oprávnených investícií uvedených v usmerneniach o národnej regionálnej pomoci na roky 2007 – 2013, pričom sú splnené príslušné podmienky uvedených usmernení.

(43) Ak nie je v týchto usmerneniach uvedené inak, napríklad v prípade pomoci súvisiacej s ochranou životného prostredia, Komisia schváli len pomoc na investície pre podniky pôsobiace v oblasti spracovania a odbytu poľnohospodárskych výrobkov, ktoré majú najmenej 750 zamestnancov a obrat 200 miliónov EUR a vyšší, ak spĺňa všetky podmienky usmernení Komisie o národnej regionálnej pomoci na roky 2007 – 2013, a to do maximálnej

výšky stanovenej v mape regionálnej pomoci schválenej pre príslušný členský štát na obdobie rokov 2007 – 2013 v regiónoch oprávnených na regionálnu pomoc. Investičná pomoc, ktorá tieto podmienky nespĺňa, sa zvyčajne vyhlási za nezlučiteľnú so zmluvou. Na výrobu a odbyt výrobkov napodobňujúcich alebo nahrádzajúcich mlieko a mliečne výrobky sa nesmie poskytnúť žiadna pomoc.

(44) Komisia vyhlási pomoc na nákup použitého zariadenia za zlučiteľnú so zmluvou, iba ak sa takáto pomoc poskytne v prospech malých a stredných podnikov.

(45) Pomoc na investície s oprávnenými výdavkami nad 25 miliónov EUR, alebo ak skutočná výška pomoci prekročí 12 miliónov EUR, musí byť táto pomoc osobitne notifikovaná Komisii v súlade s článkom 88 ods. 3 zmluvy.

(46) Notifikácie investičnej pomoci spojenej so spracovaním a odbytom poľnohospodárskych výrobkov musia byť doložené dokumentáciou, ktorá preukazuje, že podpora je zameraná na jasne definované ciele odrážajúce identifikované štrukturálne a teritoriálne potreby a štrukturálne nevýhody.

(47) Ak spoločná organizácia trhu vrátane schém priamej pomoci, ktoré financuje Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF), kladie obmedzenia na výrobu alebo limity na podporu Spoločenstva na úrovni jednotlivých poľnohospodárov, podnikov alebo spracovateľských podnikov, štátna pomoc sa neposkytne na investície, ktoré by viedli k zvýšeniu výroby nad rámec týchto obmedzení a limitov.

IV.C. Pomoc na podporu životného prostredia a dobrých životných podmienok zvierat

(48) Ak nie je výslovne špecifikované, táto podkapitola platí len pre pomoc poskytnutú prvovýrobcem (poľnohospodárom).

IV.C.1. Všeobecné zásady

(49) Komisia pri určovaní svojej budúcej politiky zohľadnila najmä tieto hľadiská:

a) Podľa článku 174 zmluvy bude politika Spoločenstva v oblasti životného prostredia zameraná na vysokú úroveň ochrany zohľadňujúcej rozmanitosť situácií v rôznych regiónoch Spoločenstva. Bude založená na preventívnom princípe a na zásadách, že treba vykonať preventívne opatrenie, aby sa poškodenie životného prostredia prednostne napravilo pri zdroji a aby ho zaplatil znečisťovateľ;

b) Všetky schémy environmentálnej pomoci v sektore poľnohospodárstva by mali byť zlučiteľné s hlavnými cieľmi environmentálnej politiky Spoločenstva. Najmä schémy pomoci, ktoré nedávajú dostatočnú prioritu odstráneniu znečisťovania pri zdroji alebo správne uplatňovaniu zásady, že platí znečisťovateľ, sa nemôžu

považovať za zlučiteľné so spoločným záujmom, a preto nemôžu byť schválené Komisiou;

- c) Od prijatia usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva v roku 1999⁽¹⁸⁾ sa politika Spoločenstva v oblasti štátnej pomoci v prospech ochrany životného prostredia značne zmenila, napríklad pokiaľ ide o prevádzkovú pomoc alebo pomoc v prospech obnoviteľných zdrojov energie. Pravidlá stanovené v usmerneniach z roku 1999 o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva sú teraz čiastočne prísnejšie než tie, ktoré sa uplatňovali na ostatné sektory. V snahe zabrániť diskriminácii a umožniť členským štátom zaviesť politiku ochrany životného prostredia vo všetkých sektoroch, Komisia pri rôznych príležitostiach uplatnila pravidlá vyvinuté pre iné sektory aj na sektor poľnohospodárstva. Z týchto dôvodov sa s výnimkou rôznych opatrení, ktoré zostávajú špecifické pre sektor poľnohospodárstva, ako napríklad agroenvironmentálna podpora, budú usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia⁽¹⁹⁾ v budúcnosti uplatňovať aj na sektor poľnohospodárstva;
- d) V článkoch 3 a 4 nariadenia (ES) č. 1782/2003 sa pre poľnohospodárov ustanovuje povinnosť rešpektovať určité záväzné požiadavky v oblasti riadenia. V článku 5 sa ustanovuje povinnosť udržiavať všetku poľnohospodársku pôdu v dobrom poľnohospodárskom a environmentálnom stave. Podľa tejto kapitoly by sa nemala poskytnúť žiadna štátna pomoc poľnohospodárom, ktorí nespĺňajú tieto podmienky; štátna pomoc by sa nemala poskytnúť ani za jednoduché rešpektovanie týchto podmienok, ak sa to konkrétne neustanovuje v nariadení (ES) č. 1698/2005, najmä pokiaľ ide o platby Natura 2000;
- e) pomoc na investície do oblasti prvovýroby sa bude hodnotiť podľa všeobecných pravidiel uvedených v kapitole IV.A.

IV.C.2. *Pomoc na agroenvironmentálne záväzky alebo záväzky v oblasti dobrých životných podmienok zvierat*

IV.C.2.A. *Analýza*

- (50) Komisia pri určovaní svojej budúcej politiky zohľadnila najmä tieto hľadiská:
- a) V nariadení (ES) č. 1698/2005, a najmä v jeho článkoch 39 a 40 sa stanovuje rámec podpory Spoločenstva pre metódy poľnohospodárskej výroby určené na ochranu životného prostredia a zachovanie vidieka a na platby na zabezpečenie dobrých životných podmienok zvierat. Ďalšie podmienky a špecifikácie sú stanovené v pravidlách implementácie prijatých Komisiou. Podľa článku 88 ods. 4 nariadenia (ES) č. 1698/2005 je zakázaná štátna pomoc na podporu poľnohospodárov, ktorí prijali záväzky v agroenvironmentálnej oblasti alebo v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, ktoré nespĺňajú podmienky uvedené v článkoch 39 a 40 uvedeného nariadenia;

- b) Podľa článku 88 ods. 4 nariadenia (ES) č. 1698/2005 možno v riadne odôvodnených prípadoch poskytnúť dodatočnú štátnu pomoc prevyšujúcu maximálnu výšku uvedenú v prílohe, pokiaľ ide o článok 39 ods. 4 a článok 40 ods. 3 uvedeného nariadenia. Okrem toho možno vo výnimočných prípadoch povoliť náležité odôvodnené odchýlky týkajúce sa minimálneho trvania týchto záväzkov, ako sa ustanovuje v článku 39 ods. 3 a v článku 40 ods. 2 uvedeného nariadenia. V záujme zabezpečenia jasnosti sa zdá vhodné stanoviť podmienky uplatňovania týchto špecifických ustanovení o štátnej pomoci. Takáto vyššia pomoc by sa zvyčajne mala schváliť iba v prípade tých záväzkov, ktoré majú za následok zmenu aktuálnej poľnohospodárskej praxe vedúcu k preukázateľne pozitívnemu účinku na životné prostredie. Pozornosť treba venovať tomu, aby vysoké absolútne objemy podpory poskytnutej na hektár alebo zviaza nespôsobovali alebo nezväčšovali nerovnováhu v celkovej úrovni podpory medzi členskými štátmi.

IV.C.2.B. *Politika v oblasti pomoci na agroenvironmentálne záväzky a záväzky v oblasti dobrých životných podmienok zvierat*

- (51) Pomoc na agroenvironmentálne záväzky alebo záväzky v oblasti dobrých životných podmienok zvierat bude vyhlásená za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak bude spĺňať všetky požiadavky, ktoré sú uvedené v článkoch 39 alebo 40 nariadenia (ES) č. 1698/2005 a v príslušných pravidlách implementácie prijatých Komisiou.
- (52) Pri notifikácii štátnej pomoci v prospech agroenvironmentálnych záväzkov alebo záväzkov v oblasti dobrých životných podmienok zvierat sa členské štáty musia zaviazat, že prispôbia takéto schémy všetkým príslušným zmenám a doplneniam nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 alebo jeho pravidiel implementácie prijatých Komisiou.
- (53) Členský štát, ktorý si želá poskytnúť dodatočnú pomoc prevyšujúcu maximálny objem stanovený podľa článku 39 ods. 4 alebo 40 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1698/2005, poskytne podporný dôkaz, že toto opatrenie spĺňa všetky podmienky stanovené v uvedenom nariadení a príslušných pravidlách implementácie. Okrem toho predloží zdôvodnenie vyplatenia dodatočnej pomoci vrátane podrobného rozpísania nákladových položiek vzniknutých na základe straty príjmu a dodatočných nákladov vyplývajúcich z prijatého záväzku.
- (54) Pomoc presahujúca výšku stanovenú v prílohe k nariadeniu (ES) č. 1698/2005 sa spravidla vyhlási za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak sa poskytne na preukázané dodatočné náklady a/alebo straty príjmu, vo výnimočných prípadoch zohľadňujúc náležité zdôvodnené špecifické okolnosti, a na záväzky, ktoré majú za následok reálnu zmenu aktuálnej poľnohospodárskej praxe a vedú k preukázateľnému a významnému pozitívnemu vplyvu na životné prostredie. Pokiaľ nie je možné preukázať výnimočný prínos pre ochranu životného prostredia, takáto vyššia pomoc teda nebude povolená v prospech poľnohospodárov, ktorí jednoducho navrhujú nezmeniť aktuálnu

⁽¹⁸⁾ Ú. v. ES C 232, 12.8.2000, s. 19.

⁽¹⁹⁾ Ú. v. ES C 37, 3.2.2001, s. 3.

poľnohospodársku prax na príslušnej pôde (napríklad nezmenia extenzívne spásanie na intenzívnejšie formy výroby).

(55) Ak chce niektorý členský štát kompenzovať transakčné náklady spôsobené prijatím agroenvironmentálnych záväzkov alebo záväzkov v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, musí predložiť presvedčivý dôkaz o takýchto nákladoch, napríklad predložením porovnania nákladov s poľnohospodárskymi subjektmi, ktoré neprijali takéto záväzky. Komisia preto obyčajne neschvaľuje štátnu pomoc na transakčné náklady na pokračovanie agroenvironmentálnych záväzkov alebo záväzkov v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, ktoré už boli prijaté v minulosti, ak členský štát nepreukáže, že takéto náklady aj naďalej vznikajú, alebo že vznikajú nové transakčné náklady.

(56) Ak sa transakčné náklady počítajú na základe priemerných nákladov a/alebo priemerných poľnohospodárskych podnikov, členské štáty by mali preukázať, že u mimoriadne veľkých poľnohospodárskych podnikov nedochádza k nadmernej kompenzáci. Na účely výpočtu kompenzácie členské štáty zohľadnia, či príslušné transakčné náklady vznikli na poľnohospodársky podnik alebo na hektár.

(57) Pomoc na náklady na neproduktívne investície, spojené s dosiahnutím záväzkov prijatých v rámci agroenvironmentálnych záväzkov môže byť poskytnutá až do výšky 100 % oprávnených výdavkov. Preto by neproduktívne investície nemali viesť k čistému nárastu hodnoty poľnohospodárskeho podniku alebo jeho ziskovosti.

(58) Ak niektorý členský štát výnimočne navrhne poskytnúť štátnu pomoc na záväzky kratšieho trvania, ako je predpísané podľa nariadenia (ES) č. 1698/2005, mal by predložiť podrobné zdôvodnenie vrátane preukázania toho, že všetky environmentálne účinky opatrenia možno realizovať v kratšom navrhovanom čase. Výška navrhovanej pomoci by mala zohľadňovať kratšie trvanie prijatého záväzku.

IV.C.3. Platby Natura 2000 a platby súvisiace so smernicou 2000/60/ES

IV.C.3.A. Analýza

(59) Pri stanovení budúcej politiky sa zohľadnili najmä tieto hľadiská:

a) V článku 38 nariadenia (ES) č. 1698/2005 sa ustanovuje podpora Spoločenstva pre poľnohospodárov na kompenzáciu vzniknutých nákladov a straty príjmu, ktoré vyplývajú z nevýhod v príslušných oblastiach súvisiacich so zavedením smernice Rady 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúceho vtáctva⁽²⁰⁾, smernice

Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín⁽²¹⁾ a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva⁽²²⁾;

b) Na rozdiel od článku 16 nariadenia Rady (ES) č. 1257/1999 zo 17. mája 1999 o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF) a ktorým sa menia a rušia niektoré nariadenia⁽²³⁾, sa v článku 38 nariadenia (ES) č. 1698/2005 obmedzuje možnosť kompenzácie v zmysle troch smerníc uvedených v písm. a). V dôsledku toho by sa štátna pomoc za stratu príjmu alebo mimoriadne náklady vyplývajúce z implementácie iných noriem Spoločenstva už nemala schvaľovať v rámci tohto oddielu;

c) So zreteľom na jednotnú platbu pre poľnohospodárske subjekty stanovenú v nariadení (ES) č. 1782/2003 a povinnosť udržiavať všetku poľnohospodársku pôdu v dobrom poľnohospodárskom a environmentálnom stave, stanovenú v článku 5 uvedeného nariadenia, by sa žiadna štátna pomoc nemala poskytnúť na náklady vyplývajúce z jednoduchého rešpektovania týchto podmienok.

IV.C.3.B. Politika

(60) Komisia vyhlási štátnu pomoc za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak splňa všetky podmienky stanovené v článku 38 nariadenia (ES) č. 1698/2005 a príslušné pravidlá implementácie prijaté Komisiou. Pomoc sa povolí iba na záväzky, ktoré presahujú rámec povinností krížového plnenia a podmienok stanovených v článku 5 nariadenia (ES) č. 1782/2003. Každá pomoc, ktorá sa poskytne v rozpore so zásadou „znečisťovateľ platí“, by mala byť výnimočná, dočasná a regresívna.

IV.C.4. Iná pomoc na ochranu životného prostredia

(61) Pomoc poskytnutá poľnohospodárom na investície súvisiace s ochranou životného prostredia je predmetom kapitoly IV.A.

(62) Komisia preskúma každú inú pomoc na ochranu životného prostredia na základe usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia, ktoré sa týmto vyhlasujú za uplatniteľné na sektor poľnohospodárstva. Ak by sa uvedené usmernenia zmenili alebo nahradili, takéto nové ustanovenia sa budú uplatňovať, pokiaľ sa v nich nebude ustanovovať inak.

⁽²¹⁾ Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7.

⁽²²⁾ Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1. Smernica zmenená a doplnená rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 2455/2001/ES (Ú. v. ES L 331, 15.12.2001, s. 1).

⁽²³⁾ Ú. v. ES L 160, 26.6.1999, s. 80. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1698/2005 (Ú. v. EÚ L 277, 21.10.2005, s. 1).

⁽²⁰⁾ Ú. v. ES L 103, 25.4.1979, s. 1.

(63) Pomoc na ochranu životného prostredia pre podniky pôsobiace v oblasti spracovania a odbytu poľnohospodárskych výrobkov sa vyhlási za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa všetky podmienky usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia. V prípade investičnej pomoci v prospech ochrany životného prostredia je možné uplatniť maximálnu vyššiu výšku pomoci vyplývajúcu z uplatňovania pravidiel pre investičnú pomoc uvedených v kapitole IV.B.

IV.D. **Pomoc na kompenzáciu znevýhodnení v určitých oblastiach**

(64) Táto podkapitola sa vzťahuje iba na podporu poskytnutú prvovýrobe (poľnohospodárom).

IV.D.1. *Analýza*

(65) V článku 37 nariadenia (ES) č. 1698/2005 sa ustanovujú platby za prírodné obmedzenia v horských oblastiach v maximálnej výške 250 EUR na hektár VPP (využívanej poľnohospodárskej plochy) a platby v ostatných oblastiach s obmedzeniami v maximálnej výške 150 EUR na hektár VPP. Platby vyššie než maximálny strop možno poskytnúť v riadne odôvodnených prípadoch za predpokladu, že priemerná výška všetkých týchto platieb poskytnutých na úrovni príslušného členského štátu neprekročí tento maximálny strop. V článku 88 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1698/2005 sa zakazuje platba štátnej pomoci poľnohospodárom na kompenzáciu prírodných znevýhodnení v horských oblastiach a v ostatných znevýhodnených oblastiach, ak nespĺňa podmienky stanovené v článku 37. V riadne odôvodnených prípadoch však možno poskytnúť dodatočnú pomoc prevyšujúcu stanovenú výšku podľa článku 37 ods. 3.

(66) Podľa tretieho pododseku článku 94 nariadenia (ES) č. 1698/2005 sa článok 37 a článok 88 ods. 3 uplatňujú od 1. januára 2010 s výhradou aktu Rady prijatého podľa postupu ustanoveného v článku 37 zmluvy. Dovtedy sa podľa článku 93 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1698/2005 ponechajú v platnosti príslušné ustanovenia nariadenia (ES) č. 1257/1999, najmä článok 14 ods. 2, článok 15 a článok 51 ods. 3 tohto nariadenia. Nariadením Rady (ES) č. 1783/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1257/1999 o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF) ⁽²⁴⁾, sa zvýšila maximálna priemerná suma na hektár, ktorú možno poskytnúť na základe článku 15 nariadenia (ES) č. 1257/1999, z 200 EUR na 250 EUR v prípadoch riadne odôvodnených objektívnymi okolnosťami. Na rozdiel od článku 88 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1698/2005 sa článkom 51 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1257/1999 zakazuje štátna pomoc presahujúca maximálnu sumu stanovenú v prílohe k nariadeniu, t. j. štátna pomoc nad priemernú hodnotu 250 EUR na hektár.

(67) Je potrebné stanoviť jednotný spôsob výpočtu hospodárskeho vplyvu uznaných znevýhodnení na základe skúsenosti získaných Komisiou. Touto metódou sa konkrétne zabezpečí, aby nedochádzalo k žiadnej nadmernej kompenzáci hospodárskeho účinku prírodných znevýhodnení.

(68) Je potrebné vyhnúť sa narušeniu hospodárskej súťaže a podstatnej nerovnováhe v celkovej úrovni podpory medzi členskými štátmi. Mal by sa preto stanoviť horný limit kompenzácie.

(69) Tieto pravidlá možno zrevidovať po nadobudnutí účinnosti článkov 37 a 88 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1698/2005.

IV.D.2. *Politika*

(70) Až do nadobudnutia účinnosti článkov 37 a 88 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1698/2005 Komisia vyhlási štátnu pomoc za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa všetky podmienky článku 14 ods. 1, prvých dvoch zarážok ods. 2 článku 14 a článku 15 nariadenia (ES) č. 1257/1999 a všetky pravidlá implementácie tohto nariadenia prijaté Komisiou a pokiaľ príjemcovia spĺňajú záväzky krízového plnenia.

(71) Ak sú opatrenia štátnej pomoci kombinované s podporou podľa nariadenia (ES) č. 1257/1999, celková podpora poskytnutá poľnohospodárovi nesmie prekročiť výšku stanovenú podľa článku 15 uvedeného nariadenia.

(72) Po nadobudnutí účinnosti článkov 37 a 88 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1698/2005 Komisia vyhlási štátnu pomoc za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa všetky podmienky týchto článkov a všetky pravidlá implementácie prijaté Radou alebo Komisiou.

(73) Vo všetkých prípadoch, tak v prípade pomoci poskytnutej podľa nariadenia (ES) č. 1257/1999, ako aj podľa nariadenia (ES) č. 1698/2005, sa štátna pomoc vyhlási za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy za týchto podmienok:

a) Členský štát musí preukázať príslušné znevýhodnenia a uviesť dôkaz, že objem kompenzácie, ktorý sa má vyplatiť, zabraňuje akejkolvek nadmernej kompenzáci vplyvom týchto znevýhodnení;

b) Úroveň kompenzačných platieb bude úmerná hospodárskemu vplyvu znevýhodnení. Úroveň platieb sa preto bude diferencovať podľa relatívneho vplyvu znevýhodnení v rôznych oblastiach so znevýhodneniami. To znamená, že ak sa priemerný vplyv znevýhodnení na hektár porovnateľných poľnohospodárskych podnikov líši napr. o 20 %, kompenzačné platby by sa mali diferencovať zodpovedajúcim spôsobom;

⁽²⁴⁾ Ú. v. EÚ L 270, 21.10.2003, s. 70.

- c) Pri výpočte výšky kompenzačných platieb možno brať do úvahy iba hospodársky vplyv trvalých znevýhodnení, ktoré sú mimo ľudskej kontroly. Nemožno zohľadniť štrukturálne nevýhody, ktoré je možné zlepšiť modernizáciou poľnohospodárskych subjektov, alebo faktory ako dane, subvencie alebo reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky;
 - d) Komisia overí neprítomnosť nadmernej kompenzácie a úmernosť platieb použitím štatistických nástrojov, ktoré sú harmonizované na úrovni Spoločenstva. Ak takéto nástroje nie sú k dispozícii alebo nie sú dostatočné, použijú sa iné údaje, pri ktorých Komisia môže potvrdiť, že sú dostatočne reprezentatívne na účely overenia;
 - e) Kompenzačné platby budú odzrkadľovať priemerný hospodársky vplyv znevýhodnení na hektár;
 - f) Objem kompenzácie, ktorú možno poskytnúť, sa zvyčajne stanoví porovnaním priemerného príjmu na hektár poľnohospodárskych subjektov v oblastiach so znevýhodneniami s príjmom rovnako veľkých poľnohospodárskych subjektov vyrábajúcich tie isté výrobky v oblastiach bez znevýhodnení nachádzajúcich sa v tom istom členskom štáte. Príjem, ktorý sa má v tejto súvislosti zohľadniť, bude priamy príjem z poľnohospodárskej činnosti, pričom sa vylúčia zaplatené dane alebo prijaté subvencie. V prípade, že sa celý členský štát považuje za územie pozostávajúce z oblastí so znevýhodneniami, vykoná sa porovnanie s podobnými oblasťami v iných členských štátoch, v ktorých možno podmienky výroby, najmä pokiaľ ide o podnebie a geografickú polohu, zmysluplne porovnať s podmienkami v tomto členskom štáte.
- (74) Komisia si v súlade s pravidlami rozvoja vidieka vyhradzuje právo vyžadovať regresívne platby pre poľnohospodárske subjekty presahujúce určitú veľkosť. V notifikáciách by sa preto mala uviesť veľkosť poľnohospodárskeho subjektu, v prospech ktorého sa tieto platby uskutočnia.

IV.E. Pomoc na splnenie noriem

- (75) Táto podkapitola sa vzťahuje iba na podporu poskytnutú prvovýrobe (poľnohospodárom).

IV.E.1. Analýza

- (76) Komisia pri stanovení svojej budúcej politiky zohľadnila najmä tieto hľadiská:
- a) V článku 31 nariadenia (ES) č. 1698/2005 sa stanovuje podpora poľnohospodárom na časť vzniknutých nákladov a stratu príjmu, ktoré vyplývajú z uplatnenia noriem v oblastiach ochrany životného prostredia, verejného zdravia, zdravia zvierat a rastlín, dobrých životných podmienok zvierat a bezpečnosti zamestnancov;
 - b) V článku 88 ods. 5 nariadenia (ES) č. 1698/2005 sa zakazuje štátna pomoc na podporu poľnohospodárov, ktorí sa prispôbujú náročným normám založeným

na právnych predpisoch Spoločenstva v oblastiach ochrany životného prostredia, verejného zdravia, zdravia zvierat a rastlín, dobrých životných podmienok zvierat a bezpečnosti zamestnancov, ak nespĺňa podmienky uvedené v článku 31. Dodatočnú pomoc prevyšujúcu maximálne sumy stanovené podľa tohto článku však možno poskytnúť poľnohospodárom s cieľom pomôcť im pri dodržiavaní vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prekračujú normy Spoločenstva;

- c) Vzhľadom na chýbajúce právne predpisy Spoločenstva sa článkom 88 ods. 6 nariadenia (ES) č. 1698/2005 zakazuje štátna pomoc na podporu poľnohospodárov, ktorí sa prispôbujú náročným normám založeným na vnútroštátnych právnych predpisoch v oblasti ochrany životného prostredia, verejného zdravia, zdravia zvierat a rastlín, dobrých životných podmienok zvierat a bezpečnosti zamestnancov, ak nespĺňa podmienky uvedené v článku 31. Dodatočnú pomoc presahujúcu maximálne sumy uvedené v prílohe, pokiaľ ide o článok 31 ods. 2, však možno poskytnúť, ak je opodstatnená podľa článku 31;
- d) V záujme zabezpečenia dostatočnej jasnosti treba vymedziť, čo je možné považovať za „významný dosah na typické prevádzkové náklady poľnohospodárskeho subjektu“ a za „významný počet poľnohospodárskych podnikov“;
- e) Článkom 31 nariadenia (ES) č. 1698/2005 sa obmedzuje na 10 000 EUR celková kompenzácia, ktorú môže poľnohospodár získať počas obdobia piatich rokov za vzniknuté náklady a stratu príjmu v dôsledku uplatňovania jedného alebo viacerých uvedených noriem. Významná dodatočná štátna pomoc poskytnutá nad rámec tejto sumy môže viesť k narušeniu hospodárskej súťaže, najmä v prípade výrazných rozdielov v skutočnej úrovni podpory medzi členskými štátmi alebo regiónmi. Okrem toho by veľké poľnohospodárske subjekty mali byť schopné lepšie zvládnuť dosah nových povinných noriem na prevádzkové náklady. Preto by sa mala ustanoviť absolútna maximálna výška podpory;
- f) Pokiaľ ide o nové normy, ktoré nie sú založené na normách Spoločenstva, podporu treba obmedziť na náklady spôsobené normami, ktoré hrozia vytvorením skutočného znevýhodnenia príslušných poľnohospodárov v hospodárskej súťaži.

IV.E.2. Politika

- (77) Komisia vyhlási štátnu pomoc za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa všetky podmienky článku 31 a článku 88 ods. 5 alebo ods. 6 nariadenia (ES) č. 1698/2005 a všetky pravidlá implementácie prijaté Komisiou.
- (78) Podpora, ktorá presahuje maximálnu hranicu stanovenú v prílohe k nariadeniu (ES) č. 1698/2005, nebude pokrývať

viac než 80 % vzniknutých nákladov a straty príjmov poľnohospodárov. Berúc do úvahy všetky podpory Spoločenstva, ktoré je možné poskytnúť, celková podpora nepresiahne 12 000 EUR na podnik. Táto suma sa nesmie neprekráčať počas obdobia piatich rokov v prípade kompenzácie poskytnutej za splnenie viac než jednej normy.

(79) Podporu možno poskytnúť iba v súvislosti s normami, u ktorých možno preukázať, (ak sa vypočítava pre priemerný poľnohospodársky podnik sektora a členský štát dotknutý normou), že sú priamou príčinou:

- a) Zvýšenia prevádzkových nákladov na výrobok alebo výrobky dotknuté normou najmenej o 5 %; alebo
- b) Straty príjmu rovnajúcej sa najmenej 10 % čistého zisku z výrobku alebo výrobkov dotknutých normou.

(80) Podporu možno poskytnúť iba v súvislosti s normami, ktoré vedú k takému zvýšeniu prevádzkových nákladov alebo strate príjmu najmenej u 25 % všetkých poľnohospodárskych subjektov podsektora v členskom štáte, ktorého sa norma týka.

(81) V súvislosti s vnútroštátnymi normami členský štát preukáže, že zavedenie príslušnej normy na vnútroštátnej úrovni by spôsobilo riziko významného znevýhodnenia príslušných výrobcov v hospodárskej súťaži. Takéto znevýhodnenie sa preukáže na základe priemerných čistých rozpätí zisku pre priemerné poľnohospodárske subjekty príslušného podsektora, ktorého sa týka norma.

IV.F. **Pomoc začínajúcim poľnohospodárom na začatie činnosti**

(82) Táto podkapitola sa vzťahuje iba na podporu poskytnutú prvovýrobe (poľnohospodárom).

IV.F.1. *Analýza*

(83) Podpora na začatie činnosti poskytovaná mladým poľnohospodárom má podporovať rozvoj sektora ako celku a zabrániť vyludňovaniu vidieckych oblastí. Článkom 22 nariadenia (ES) č. 1698/2005 sa preto ustanovuje schéma Spoločenstva na podporu začatia činnosti mladých poľnohospodárov.

IV.F.2. *Politika*

(84) Komisia vyhlási štátnu pomoc na podporu začatia činnosti mladých poľnohospodárov za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa podmienky článku 22 nariadenia (ES) č. 1698/2005 a všetky pravidlá implementácie tohto nariadenia prijaté Komisiou.

IV.G. **Pomoc pri predčasnom odchode do dôchodku alebo pri skončení poľnohospodárskych činností**

(85) Táto kapitola sa vzťahuje iba na podporu poskytnutú prvovýrobe (poľnohospodárom).

IV.G.1. *Analýza*

(86) Komisia pri stanovení svojej budúcej politiky zohľadnila najmä tieto hľadiská:

— V článku 23 nariadenia (ES) č. 1698/2005 sa ustanovuje podpora pri predčasnom odchode do dôchodku. Ak sú splnené podmienky vyžadujúce trvalé a definitívne skončenie komerčných poľnohospodárskych činností, takéto schémy pomoci majú iba obmedzený účinok na hospodársku súťaž, pričom prispievajú k dlhodobému rozvoju sektora ako celku.

IV.G.2. *Politika*

(87) Komisia vyhlási štátnu pomoc pri predčasnom odchode do dôchodku za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa podmienky článku 23 nariadenia (ES) č. 1698/2005. Komisia schváli platby presahujúce maximálne čiastky stanovené v tomto nariadení, ak členský štát preukáže, že takéto platby sa neuhrádzajú aktívnym poľnohospodárom.

(88) Komisia povolí štátnu pomoc určenú na ukončenie akejkoľvek poľnohospodárskej činnosti poľnohospodárom, ak sa na nich vzťahujú podmienky vyžadujúce trvalé a definitívne skončenie komerčných poľnohospodárskych činností.

IV.H. **Pomoc pre skupiny výrobcov**

IV.H.1. *Analýza*

(89) Komisia pri stanovení svojej budúcej politiky zohľadnila najmä tieto hľadiská. Z dôvodu rôznorodej povahy poľnohospodárskej výroby má Komisia tradične pozitívny postoj k vyplácaniu „počiatočnej“ pomoci podporujúcej vytváranie skupín výrobcov, ktorá napomáha zoskupovaniu poľnohospodárov s cieľom koncentrácie ich dodávok a prispôbenia ich výroby požiadavkám trhu. Aby sa však podpora zamerala na malé skupiny výrobcov a aby sa zabránilo poskytovaniu veľkých objemov pomoci, takáto pomoc by sa mala obmedziť na malé a stredné podniky, v rámci maximálneho objemu.

IV.H.2. *Politika*

(90) Komisia vyhlási počiatočnú pomoc skupinám výrobcov za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa

všetky podmienky [článku 9 návrhu nariadenia o výnimkách].

- (91) Na pomoc poskytovanú iným poľnohospodárskym združeniam, ktoré plnia úlohy na úrovni poľnohospodárskej výroby, ako napríklad vzájomná pomoc a podporné a riadiace služby pre poľnohospodárske podniky členov, bez toho, aby sa zapájali do spoločného prispôbovania dodávky na trh, sa tento oddiel nevzťahuje. Komisia však bude uplatňovať zásady uvedené v tomto oddiele na pomoc, ktorá sa poskytuje na pokrytie počiatkových nákladov združení výrobcov, ktoré sú zodpovedné za dohľad nad použitím, určením pôvodu alebo značkami kvality.
- (92) Pomoc poskytnutá skupinám výrobcov alebo združeniam na pokrytie výdavkov, ktoré nie sú spojené s nákladmi na začatie činnosti, ako napríklad investície alebo reklamné činnosti, sa bude posudzovať podľa pravidiel upravujúcich takúto pomoc.
- (93) Na schémy pomoci schválené podľa tohto oddielu sa bude vzťahovať podmienka vyžadujúca, aby sa tieto schémy pomoci upravili tak, aby zohľadnili akúkoľvek zmenu v nariadeniach upravujúcich spoločné organizácie trhu.
- (94) Ako alternatívne riešenie k poskytnutiu pomoci skupinám výrobcov alebo ich združeniam možno poskytnúť pomoc do výšky rovnakej celkovej sumy priamo výrobcom s cieľom vykompenzovať ich príspevky na prevádzkové náklady skupín počas prvých piatich rokov od vytvorenia skupiny. Komisia nepovolí štátnu pomoc na náklady, na ktoré sa vzťahuje táto podkapitola, v prospech veľkých podnikov.

IV.I. Pomoc na reparačizáciu pôdy

IV.I.1. Analýza

- (95) Komisia pri stanovení svojej budúcej politiky zohľadnila najmä tieto hľadiská:
- a) Podpora na reparačizáciu pôdy sa snaží podporovať rozvoj sektora ako celku a zlepšovať infraštruktúru. V článku 30 nariadenia (ES) č. 1698/2005 sa preto ustanovuje schéma Spoločenstva na podporu reparačizácie pôdy;
- b) Usmernenia Spoločenstva pre štátnu pomoc v sektore poľnohospodárstva na roky 2000 – 2006 ustanovujú pravidlá, ktorými sa upravuje poskytovanie pomoci na reparačizáciu pôdy; účelom tejto pomoci bolo podporiť výmenu parciel poľnohospodárskej pôdy a uľahčiť založenie hospodársky životaschopného podniku;
- c) Skúsenosti ukázali, že pomoc na reparačizáciu sa môže zachovať vzhľadom na jej prínos k rozvoju poľnohospodárskeho sektora, ako aj jej obmedzený vplyv na hospodársku súťaž.

IV.I.2. Politika

- (96) Komisia vyhlási štátnu pomoc na reparačizáciu pôdy za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa všetky podmienky článku 13 [nového nariadenia o výnimkách].

IV.J. Pomoc na podporu výroby a odbytu kvalitných poľnohospodárskych výrobkov

IV.J.1. Analýza

- (97) Komisia pri stanovení svojej budúcej politiky zohľadnila najmä tieto hľadiská:
- a) Opatrenia pomoci, ktoré majú stimulovať zlepšovanie kvality poľnohospodárskych výrobkov, majú tendenciu pridať hodnotu poľnohospodárskej výrobe a pomôcť sektoru ako celku prispôbiť sa dopytu spotrebiteľov, ktorí kladú stále väčší dôraz na kvalitu. Komisia zaujme k takejto pomoci zvyčajne pozitívny postoj. Skúsenosti však ukázali, že takéto opatrenia pomoci môžu predstavovať riziko narušenia podmienok hospodárskej súťaže a môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi spôsobom, ktorý je v rozpore so všeobecným záujmom. Je to tak predovšetkým v prípade poskytovania veľkých objemov pomoci, alebo ak vyplácanie pomoci pokračuje aj potom, čo pomoc prestala mať akýkoľvek stimulačný účinok, čím nadobudla povahu prevádzkovej pomoci;
- b) Článkom 32 nariadenia (ES) č. 1698/2005 sa zaviedlo špecifické podporné opatrenie pre účasť poľnohospodárov v schémach kvality potravín. Pravidlá štátnej pomoci by sa mali zosúladiť s týmto podporným opatrením;
- c) Veľké podniky by mali byť schopné samy financovať náklady na takéto opatrenia, a preto treba túto podporu obmedziť na malé a stredné podniky; V danom kontexte sa prílohou k nariadeniu (ES) č. 1698/2005 ustanovuje maximálna suma na podnik;
- d) Vzhľadom na podobnosť medzi podnikmi pôsobiacimi v oblasti spracovania a odbytu poľnohospodárskych výrobkov treba podporu takýmto podnikom schvaľovať podľa pravidiel podpory poskytovanej ostatným výrobným podnikom.

IV.J.2. Politika

- (98) Komisia vyhlási štátnu pomoc na podporu výroby kvalitných poľnohospodárskych výrobkov poskytnutú prvovýrobcem (poľnohospodárom) za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa všetky podmienky [článku 14 budúceho nariadenia o výnimkách].
- (99) Komisia vyhlási štátnu pomoc na podporu výroby kvalitných poľnohospodárskych výrobkov poskytnutú pod-

nikom pôsobiacim v oblasti v spracovania a odbytu poľnohospodárskych výrobkov za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa všetky podmienky článku 5 nariadenia (ES) č. 70/2001.

(100) Komisia neschváli štátnu pomoc na náklady, na ktoré sa vzťahuje táto podkapitola, v prospech veľkých podnikov.

(101) Pomoc na investície, ktoré sú potrebné na modernizáciu výrobných zariadení, vrátane investícií potrebných na riadenie systému dokumentácie a vykonávanie kontroly postupov a výrobkov, možno poskytnúť iba podľa príslušných pravidiel uvedených v kapitolách IV.A a IV.B.

IV.K. Poskytnutie technickej podpory v sektore poľnohospodárstva

IV.K.1. Analýza

(102) Komisia pri stanovení svojej budúcej politiky zohľadnila najmä tieto hľadiská:

- a) Komisia má pozitívny postoj k schémam pomoci, ktoré sú určené na poskytnutie technickej podpory v sektore poľnohospodárstva. Takáto „mäkká“ pomoc zlepšuje efektívnosť a profesionalitu poľnohospodárstva v Spoločenstve, a tým prispieva k jeho dlhodobej životaschopnosti, pričom vytvára iba veľmi obmedzený účinok na hospodársku súťaž. Keďže podpora na náklady poľnohospodárov za využívanie služieb spoločkov vlastníacich strojné zariadenia pri výmene strojov a práce je opakujúcim sa výdavkom a súčasťou normálnych prevádzkových nákladov poľnohospodára, takáto podpora by sa v budúcnosti mala obmedziť na podporu *de minimis*.
- b) Veľké spoločnosti by mali byť schopné samy financovať náklady na takéto opatrenia. Preto treba túto podporu obmedziť na malé a stredné podniky;
- c) Vzhľadom na podobnosť medzi podnikmi pôsobiacimi v oblasti spracovania a odbytu poľnohospodárskych výrobkov treba podporu takýmto podnikom schvaľovať podľa pravidiel podpory poskytovanej ostatným výrobným podnikom.

IV.K.2. Politika

(103) Komisia vyhlási štátnu pomoc na poskytnutie technickej pomoci prvovýrobcom (poľnohospodárom) za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa všetky podmienky [článku 15 budúceho nariadenia o výnimkách].

(104) Poskytovanie technickej pomoci prvovýrobcom (poľnohospodárom) môže byť uskutočňované

zskupeniami výrobcov alebo inými organizáciami bez ohľadu na ich veľkosť.

(105) Komisia vyhlási štátnu pomoc na poskytnutie technickej pomoci spoločnostiam pôsobiacim v oblasti spracovania a odbytu poľnohospodárskych výrobkov za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa všetky podmienky článku 5 nariadenia (ES) č. 70/2001.

(106) Komisia neschváli štátnu pomoc na náklady, na ktoré sa vzťahujú body 104 a 105, veľkým podnikom.

(107) Komisia preskúma prípad od prípadu štátnu pomoc v prospech ostatných činností na oboznámenie sa s novými postupmi, ako napríklad vhodné pilotné projekty malého rozsahu alebo demonstračné projekty. Členský štát uvedie jasný opis projektu vrátane vysvetlenia inovačného charakteru projektu a verejného záujmu poskytnutia podpory na tento projekt (napríklad preto, lebo ešte nebol testovaný) a preukáže súlad s týmito podmienkami:

- a) Počet zúčastnených spoločností a trvanie pilotnej schémy bude obmedzené na to, čo je nevyhnutné na riadne testovanie;
- b) Kombinovaný objem pomoci na takéto projekty poskytnutý spoločnosti nepresiahne 100 000 EUR v priebehu troch rozpočtových rokov;
- c) Výsledky pilotnej schémy budú verejne prístupné, minimálne na internete, na adrese uvedenej v schéme pomoci;
- d) Akékoľvek ďalšie podmienky, ktoré môže Komisia pokladať za nevyhnutné s cieľom zabrániť tomu, aby schéma narušala trh alebo aby nenadobudla charakter prevádzkovej pomoci.

IV.L. Pomoc v sektore chovu dobytky

IV.L.1. Analýza

(108) Komisia pri určení svojej budúcej politiky zohľadnila najmä tieto hľadiská:

- a) Usmerneniami Spoločenstva pre štátnu pomoc v sektore poľnohospodárstva na roky 2000 – 2006 sa stanovili pravidlá, ktoré upravujú poskytovanie pomoci v sektore chovu dobytky; účelom tejto pomoci bolo podporiť zachovanie a zlepšenie genetickej kvality chovu dobytky v Spoločenstve;
- b) Skúsenosti ukázali, že táto pomoc by sa mala zachovávať len tam, kde skutočne prispieva k udržaniu a zlepšeniu genetickej kvality dobytky; pomoc zameraná na úhradu časti nákladov na chov jednotlivých plemenných

samcov nemožno považovať za pomoc, ktorá spĺňa tento cieľ, lebo poľnohospodárom len pomáha zmierňovať náklady, ktoré zvyčajne znášajú pri svojej činnosti;

- c) Pomoc zameranú na úhradu časti nákladov spojených so zavádzaním nových techník alebo postupov chovu na úrovni poľnohospodárskych subjektov možno zachovať počas určitého obdobia, hoci iba zmierňuje náklady poľnohospodárov, ktoré zvyčajne znášajú pri svojej činnosti, pretože je zameraná na inovačný prvok; umelé oplodnenie nie je oprávnené na poskytnutie pomoci, lebo sa nepovažuje za inovačný postup;
- d) Reprodukcia dobytku nepredstavuje riadnu činnosť prvovýroby; preto by sa investičná pomoc pre strediská reprodukcie dobytku mala riadiť pravidlami uplatňovanými na pomoc spoločnostiam pôsobiacim v oblasti spracovania a odbytu poľnohospodárskych výrobkov;
- e) Veľké spoločnosti by mali byť schopné samy financovať náklady na opatrenia v rámci tejto podkapitoly. Preto treba túto podporu obmedziť na malé a stredné podniky.

IV.L.2. Politika

- (109) Komisia vyhlási štátnu pomoc pre sektor chovu dobytku za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa všetky podmienky článku 16 ods. 1 písm. a), b) a c) a článku 16 ods. 3 [nového nariadenia o výnimkách]. Komisia neschválí štátnu pomoc na náklady, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola, v prospech veľkých spoločností.

IV.M. Štátna pomoc pre najvzdialenejšie regióny a pre ostrovy v egejskom mori

IV.M.1. Analýza

- (110) Komisia pri určení svojej budúcej politiky zohľadnila najmä tieto hľadiská:
- a) V nariadení (ES) č. 1698/2005 sa ustanovujú osobitné odchýlky a sadzby pomoci na investičnú podporu poskytovanú tak poľnohospodárom, ako aj spoločnostiam pôsobiacim v oblasti spracovania a odbytu v najvzdialenejších regiónoch a na menších ostrovoch v Egejskom mori v zmysle nariadenia (ES) č. 2019/93. Výška tejto pomoci sa už zohľadnila v kapitole týkajúcej sa investičnej pomoci;

- b) Článkom 11 nariadenia Rady (ES) č. 247/2006 z 30. januára 2006 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v najvzdialenejších regiónoch Únie ⁽²⁵⁾ sa ustanovuje, že opatrenia vykonané v rámci podporných programov v najvzdialenejších regiónoch musia dodržiavať právne predpisy Spoločenstva a musia byť v súlade s ostatnými politikami Spoločenstva a s opatreniami vykonanými v rámci tejto politiky. Žiadne opatrenie podľa nariadenia (ES) č. 247/2006 nesmie byť predovšetkým financované ako:

- (i) dodatočná podpora na schémy prémieí alebo pomoci v rámci spoločnej organizácie trhu s výnimkou výnimočných prípadov zdôvodnených objektívnymi kritériami;

- (ii) podpora výskumných projektov, opatrenia na podporu výskumných projektov alebo opatrenia oprávnené na financovanie Spoločenstvom podľa rozhodnutia Rady 90/424/EHS z 26. júna 1990 o výdavkoch vo veterinárnej oblasti ⁽²⁶⁾;

- (iii) podpora opatrení v rozsahu nariadenia (ES) č. 1698/2005.

- c) Od roku 2000 Komisia získala iba obmedzené skúsenosti v oblasti štátnej podpory notifikovanej pre najvzdialenejšie regióny. Z tohto dôvodu je ťažké zostaviť všeobecný opis opatrení, ktoré by mohli byť osobitne schválené pre tieto regióny;

- d) V článku 16 nariadenia (ES) č. 247/2006 sa ustanovuje, že Komisia môže schváliť prevádzkovú pomoc v sektore výroby, spracovania a odbytu poľnohospodárskych výrobkov patriacich do rozsahu prílohy I k zmluve, na ktoré sa vzťahujú články 87, 88 a 89 zmluvy, s cieľom zmierniť osobitné obmedzenia v oblasti poľnohospodárstva v najvzdialenejších regiónoch z dôvodu ich odľahlosti, ostrovného charakteru a mimoriadne okrajovej polohy;

- e) Článkom 21 nariadenia (ES) č. 247/2006 sa Španielsko oprávňuje poskytnúť štátnu pomoc na výrobu tabaku na Kanárskych ostrovoch.

IV.M.2. Politika

- (111) Komisia preskúma prípad od prípadu návrhy na poskytnutie štátnej pomoci určenej na uspokojenie potrieb týchto regiónov na základe osobitných právnych ustanovení platných pre tieto regióny a so zreteľom na zlučiteľnosť príslušných opatrení s programami rozvoja vidieka pre príslušné regióny a ich dosahy na hospodársku súťaž tak v príslušných regiónoch, ako aj v ostatných častiach Spoločenstva.

⁽²⁵⁾ Ú. v. EÚ L 42, 14.2.2006, s. 1.

⁽²⁶⁾ Ú. v. ES L 224, 18.8.1990, s. 19. Rozhodnutie naposledy zmenené a doplnené rozhodnutím 2006/782/ES (Ú. v. EÚ L 328, 24.11.2006, s. 57).

V. MANAŽMENT RIZÍK A KRÍZOVÝ MANAŽMENT

V.A. Všeobecné údaje

(112) Dobrý manažment rizík a krízový manažment je kľúčovým nástrojom pre trvalo udržateľný a konkurencieschopný sektor poľnohospodárstva v Spoločenstve. Komisia nedávno vyvolala diskusiu svojím oznámením o manažmente rizík a krízovom manažmente v poľnohospodárstve⁽²⁷⁾. Diskusia na úrovni Rady v priebehu roku 2005⁽²⁸⁾ dospela k jednomyselnému záveru, že na použitie štátnej pomoci na opatrenia pre manažment rizík a krízový manažment sa musia vzťahovať primerané pravidlá hospodárskej súťaže v Spoločenstve. Rada súhlasila s tým, že oprávnené nástroje manažmentu rizík preto musia spĺňať ustanovenia uvedené v usmerneniach Spoločenstva pre štátnu pomoc v sektore poľnohospodárstva. Medzi členskými štátmi sa dosiahol široký konsenzus v tom, že hoci verejné financovanie môže byť významné, predovšetkým pre vytvorenie a hladký štart nových nástrojov, dôležitá je aj spoločná zodpovednosť, a preto sú podstatné aj finančné príspevky od poľnohospodárskych výrobcov.

(113) Pre určité druhy rizík a kríz v sektore poľnohospodárstva môže byť poskytnutie štátnej pomoci vhodným prostriedkom podpory. Treba však vždy myslieť na to, že neexistuje žiadna povinnosť na strane členského štátu skutočne poskytnúť štátnu pomoc. V dôsledku toho môžu výrobcovia v jednom členskom štáte alebo regióne získať pomoc pre podobné riziko alebo krízu, zatiaľ čo výrobcovia v inom členskom štáte alebo regiónoch takúto pomoc nezískajú. Takéto rozdiely v podpore by mohli viesť k narušeniu hospodárskej súťaže. Preto, rovnako ako pre iné druhy štátnej pomoci, musí schválenie štátnej pomoci na manažment rizík a krízový manažment zohľadniť aj potrebu zabrániť nenáležitému narušeniu hospodárskej súťaže. Treba počítať s požiadavkou minimálneho príspevku od výrobcov na straty alebo na náklady na takéto opatrenia alebo nejakej inej primeranej protihodnoty, aby sa znížilo riziko narušenia hospodárskej súťaže a vytvoril sa podnet na minimalizáciu rizika.

(114) Prvovýroba (poľnohospodárstvo) je vystavená zvláštnym rizikám a krízam, ktorým čelí sektor poľnohospodárstva. Spoločnosti pôsobiace v oblasti spracovania a odbytu poľnohospodárskych výrobkov zvyčajne majú podstatne lepšie možnosti ochrany pred rizikami. Preto sa podpora pre niektoré druhy rizík a kríz musí obmedziť na prvovýrobu.

(115) Štátna pomoc by mala byť ohraničená na pomoc poľnohospodárom, ktorí stoja pred rôznymi problémami napriek tomu, že vynaložili primerané úsilie na minimalizovanie takýchto rizík. Štátna pomoc by nemala mať účinok nalákať poľnohospodárov na podstupovanie zbytočného rizika. Dôsledky neobozretných volieb výrobných spôsobov alebo výrobkov by mali znášať samotní poľnohospodári.

(116) Na základe týchto úvah Komisia preskúmala súčasný rad opatrení manažmentu rizík a krízového manažmentu, ktoré možno financovať prostredníctvom štátnej pomoci. Záverom tohto prieskumu je, že súčasná kombinácia nástrojov je primeraná, mala by sa však zdokonaľiť z hľadiska skúseností. Z hľadiska rozsiahleho hodnotenia a opätovného preskúmania politiky Spoločenstva v oblasti kompenzácie za choroby zvierat, ktoré ešte stále prebieha, však bude potrebné preskúmať podkapitolu V.B.4, len čo sa toto hodnotenie dokončí.

(117) Zavedenie možnosti *de minimis*⁽²⁹⁾ na úrovni prvovýroby v roku 2005 ponúka členským štátom ďalší nástroj, za použitia ktorého môžu rýchlo poskytovať minimum podpory a bez akejkoľvek potreby žiadať Komisiu o schválenie. Začlenenie spoločností pôsobiacich v oblasti poľnohospodárskeho spracovania a odbytu do nariadenia *de minimis*, ktoré sa vzťahuje na nepoľnohospodárske spoločnosti a otvára možnosť podpory do výšky [200 000 EUR] na spoločnosť a na obdobie troch rozpočtových rokov, predstavuje ďalšiu možnosť podpory takýchto spoločností. Musí však byť jasné, že podpora *de minimis* nemôže vyriešiť väčšie ekonomické problémy vyplývajúce z krízy. Každá podstatnejšia pomoc sa musí poskytnúť v rámci štátnej pomoci, ktorá zabezpečuje kontrolu Komisie a zabráňuje narušeniu hospodárskej súťaže.

(118) Malo by byť jasné, že tieto pravidlá štátnej pomoci nemôžu samotné zabezpečiť alebo nahradiť optimálny krízový manažment. Štátna pomoc ho dokáže iba uľahčiť za určitých okolností. Kríza môže nastať zo dňa na deň, čo si vyžaduje rýchlu reakciu. Efektívny krízový manažment si vyžaduje, aby členské štáty včas uvažovali o tom, ktoré opatrenia štátnej pomoci budú k dispozícii. Je v kompetencii členských štátov, aby skúmali rôzne možnosti podpory vo forme štátnej pomoci a včas vytvorili schémy pomoci, ktoré by sa mohli okamžite začať používať v prípade výskytu akútnych problémov. Inak si môže potreba vytvoriť systém kompenzácií, jeho notifikácia a žiadosť o jeho schválenie Komisiou vyžadovať veľa vzácneho času pred tým, než sa bude dať poskytnúť pomoc tým, ktorí ju najviac potrebujú.

V.B. Pomoc na kompenzáciu škôd na poľnohospodárskej výrobe alebo na prostriedkoch poľnohospodárskej výroby

V.B.1. Všeobecné údaje

(119) V snahe zabrániť riziku narušenia podmienok hospodárskej súťaže Komisia považuje za dôležité zabezpečiť, aby sa pomoc vo forme kompenzácie podnikov za škody v poľnohospodárskej výrobe vyplatila čo najskôr po vzniku príslušnej nepriaznivej udalosti. Ak sa pomoc vyplatí až niekoľko rokov po výskyte príslušnej udalosti, existuje reálne nebezpečenstvo, že vyplatenie takejto pomoci vytvorí rovnaké hospodárske účinky ako prevádzková

⁽²⁷⁾ KOM(2005) 74.

⁽²⁸⁾ Dokument Rady 11120/05 z 15. septembra 2005.

⁽²⁹⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 1860/2004 zo 6. októbra 2004 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES, pokiaľ ide o pomoc *de minimis* v sektore poľnohospodárstva a rybného hospodárstva (Ú. v. EÚ L 325, 28.10.2004, s. 4).

pomoc. Je to tak najmä v prípade, ak sa pomoc vypláca retrospektívne vzhľadom na pohľadávky, ktoré neboli v danom čase riadne zdokumentované. Ak preto chýba osobitné zdôvodnenie vyplývajúce napríklad z povahy a rozsahu udalosti alebo oneskorenej, resp. pokračujúcej povahy škody, Komisia neschváli návrhy na pomoc, ktoré sa predložila viac než tri roky po výskyte tejto udalosti, ani na pomoc, ktorá sa vypláca viac než štyri roky po udalosti.

V.B.2. Pomoc na nápravu škôd spôsobených prírodnými katastrofami alebo mimoriadnymi udalosťami

(120) Táto podkapitola sa vzťahuje na celý sektor poľnohospodárstva.

(121) Keďže predstavujú výnimky zo všeobecnej zásady nezlučiteľnosti štátnej pomoci so spoločným trhom stanovené článkom 87 ods. 1 zmluvy, Komisia sa dôsledne pridržiavala názoru, že „prírodná katastrofa“ a „mimoriadna udalosť“ uvedené v článku 87 ods. 2 písm. b) sa musia vykladať reštriktívne. Potvrdil to Súdny dvor Európskych spoločenstiev⁽³⁰⁾. Komisia doteraz akceptovala, že zemetrasenia, zosuvy pôdy a záplavy môžu predstavovať prírodné katastrofy. V snahe umožniť rýchly zásah krízového manažmentu Komisia bude v budúcnosti schvaľovať schémy pomoci na kompenzáciu škôd spôsobených prírodnými katastrofami vo forme zemetrasení, lavín, zosuvov pôdy, záplav a ostatných prírodných katastrof za predpokladu, že je možný ich dostatočne presný opis.

(122) Medzi mimoriadne udalosti, ktoré doteraz Komisia akceptovala, patrí vojna, vnútroštátne nepokoje alebo štrajky a s určitými obmedzeniami a v závislosti od ich rozsahu významné jadrové a priemyselné nehody a požiare, ktoré majú za následok rozsiahle straty. Na druhej strane Komisia neprijala možnosť, aby sa za mimoriadnu udalosť mohol považovať požiar na jedinom spracovateľskom závode, ktorý je krytý normálnym komerčným poistením. Komisia spravidla neakceptuje možnosť, že by sa vypuknutie chorôb zvierat alebo rastlín mohlo považovať za prírodné katastrofy alebo mimoriadne udalosti. V jednom prípade však Komisia predsa uznala ako mimoriadnu udalosť rozsiahle vypuknutie úplne novej choroby zvierat. Vzhľadom na zákonitú ťažkosť s predvídaním takýchto udalostí bude Komisia pokračovať vo vyhodnocovaní návrhov na poskytnutie pomoci podľa článku 87 ods. 2 písm. b) zmluvy prípad od prípadu, pričom bude prihliadať na predchádzajúcu prax v tejto oblasti.

(123) Potom, čo sa existencia prírodnej katastrofy alebo mimoriadnej udalosti preukáže, Komisia povolí pomoc až do výšky 100 % na náhradu významného poškodenia. Náhrada by sa zvyčajne mala vypočítavať na úrovni jednotlivého príjemcu. V snahe zabrániť nadmernej náhrade je potrebné od objemu pomoci odrátať všetky platby, ktoré sú splatné napríklad v rámci poistenia. Komisia tiež bude akceptovať pomoc na náhradu straty

príjmu vyplývajúcu zo zničenia prostriedkov poľnohospodárskej výroby za predpokladu, že nejde o nadmernú náhradu. Vo všetkých prípadoch si judikatúra súdneho dvora vyžaduje, aby členský štát preukázal priamu súvislosť medzi škodou spôsobenou mimoriadnou udalosťou a štátnou pomocou, a aby sa vykonalo čo najpresnejšie posúdenie škody, ktorú utrpeli príslušní výrobcovia.

V.B.3. Pomoc na náhradu poľnohospodárom za straty spôsobené nepriaznivými poveternostnými podmienkami

(124) Táto podkapitola sa vzťahuje iba na podporu poskytnutú prvovýrobe (poľnohospodárom).

V.B.3.1. Analýza

(125) Komisia pri stanovení svojej budúcej politiky zohľadnila najmä tieto hľadiská:

- Komisia sa dôsledne pridržiavala názoru, že nepriaznivé poveternostné podmienky, ako napríklad mráz, krupobitie, ľad, dážď alebo suchو nemožno samotné považovať za prírodné katastrofy v zmysle článku 87 ods. 2 písm. b). Avšak vzhľadom na škody, ktoré takéto udalosti môžu spôsobovať na poľnohospodárskej výrobe alebo na prostriedkoch poľnohospodárskej výroby, možno takéto udalosti začleniť do prírodných katastrof, ak úroveň škôd dosiahne určitú hraničnú hodnotu bežnej výroby. Náhrada za takéto začlenené udalosti prispieva k rozvoju sektoru poľnohospodárstva a mala by byť schválená na základe článku 87 ods. 3 písm. c) zmluvy.
- Na rozdiel od praxe Komisie v minulosti by sa zdala vhodnejšia spoločná minimálna hranica škôd vo výške 30 % bežnej výroby pre všetky oblasti. Namiesto vyžadovania nižšej úrovne škôd v znevýhodnených oblastiach by sa zdalo vhodnejšie zohľadniť hospodársku slabosť poľnohospodárov vykonávajúcich činnosť v takýchto regiónoch predpokladaním vyššej maximálnej úrovne kompenzácie.
- Vzhľadom na zákonitú variabilitu poľnohospodárskej výroby sa udržanie minimálnej hranice zdá potrebné aj na zabezpečenie toho, aby nebolo možné použiť poveternostné podmienky ako zámienku na vyplatenie prevádzkovej pomoci. S cieľom zabezpečiť takúto minimálnu úroveň škody a na rozdiel od praxe v minulosti by sa minimálna hraničná hodnota škody na viacročnej úrode, ako napríklad v prípade ovocných stromov, tiež mala získať v prvom roku a nie v priebehu viacerých rokov.
- Po dosiahnutí minimálnej hranice škody, Komisia v minulosti akceptovala, aby sa náhrada platila aj za prvých 30 % strát. Tento systém vytvoril paradoxný

⁽³⁰⁾ Pozri rozsudok z 11. novembra 2004 vo veci C-73/03 Španielsko/Komisia, odsek 37; rozsudok z 23. februára 2006 vo veci C-346/03 a C-529/03 Giuseppe Atzeni a ostatní, odsek 79.

výsledok, že poľnohospodár v normálnych oblastiach so stratou 29 % nedostal žiadnu náhradu, kým poľnohospodár so stratou 30 % mohol dostať náhradu za 30 %. Takýto systém nemôže dostatočne stimulovať poľnohospodárov, aby vynaložili všetko úsilie na obmedzenie škôd. Naopak, existuje ekonomická motivácia dosiahnuť minimálnu hranicu škody, pri ktorej vzniká právo na náhradu. Takéto motivácie by sa mali znížiť zavedením pravidla, že určitú časť škody musí vždy znášať poľnohospodár.

- e) S cieľom dosiahnuť ďalšie zlepšenie manažmentu rizík by poľnohospodári mali byť motivovaní uzatvoriť poistenie vždy, keď to je možné. Preto by sa od určitého momentu v budúcnosti mala náhrada za zlé počasie znížiť pre poľnohospodárov, ktorí neuzatvorili poistenie pre príslušný výrobok. Komisia by mala upustiť od tejto požiadavky len vtedy, keď členský štát môže presvedčivo preukázať, že napriek všetkému primeranému úsiliu uzatvoriť finančne prístupné poistenie na daný druh udalosti alebo výrobku, nie je takéto poistenie dostupné.
- f) Určujúcim prvkom poľnohospodárskej výroby v určitých častiach Spoločenstva môže byť čoraz väčší nedostatok vody. Poľnohospodári a členské štáty musia aktívne prispievať k dobrému hospodáreniu s vodou, aby sa zmiernil účinok sucha. Preto by sa náhrada za sucho nemala povoliť v tých členských štátoch, ktoré úplne nezaviedli článok 9 smernice 2000/60/ES, pokiaľ ide o poľnohospodárstvo, a nezabezpečili úplnú náhradu nákladov na vodohospodárske služby poskytované poľnohospodárstvu;
- g) Tak ako v minulosti, náhrada za nepriaznivé počasie by sa mala obmedziť na úroveň prvovýroby (poľnohospodárov). Pre spoločnosti pôsobiace v oblasti spracovania a odbytu poľnohospodárskych výrobkov treba riziko nepriaznivého počasia považovať za normálne riziko podnikania. Ak takéto spoločnosti stoja pred hospodárskymi ťažkosťami z dôvodu vplyvu nepriaznivého počasia, možno ich podporiť prostredníctvom záchranej a reštrukturalizačnej pomoci;
- h) Na rozdiel od svojej praxe a s cieľom umožniť zásah rýchleho krízového manažmentu by Komisia mala schváliť schémy pomoci, ktoré si nevyžadujú predchádzajúce predkladanie údajov o škodách; členské štáty by však mali byť povinné poskytnúť primeranú dokumentáciu o nepriaznivej klimatickej udalosti vo forme výročných správ.

V.B.3.2. Politika

- (126) Komisia vyhlási pomoc za straty v dôsledku nepriaznivých klimatických udalostí za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa všetky podmienky [článku 11 budúceho nariadenia o výnimkách].

- (127) V snahe umožniť Komisii posúdiť takéto schémy pomoci, by mali notifikácie opatrení pomoci na náhradu škody spôsobenej nepriaznivými poveternostnými podmienkami obsahovať primerané podporné meteorologické informácie. Takéto informácie sa môžu poskytnúť aj ex post vo forme výročných správ podľa požiadaviek poslednej vety [článku 20 ods. 3 budúceho nariadenia o výnimkách].

- (128) Komisia bude akceptovať alternatívne spôsoby výpočtu normálnej výroby vrátane regionálnych referenčných hodnôt pod podmienkou, že sú reprezentatívne a nie sú založené na nezvyčajne vysokých výnosoch. Pokiaľ nepriaznivé poveternostné podmienky postihli rovnakým spôsobom veľkú oblasť, platby na pomoc sa môžu zakladať na priemerných stratách pod podmienkou, že sú reprezentatívne a nevedú k významnej nadmernej kompenzácií ktoréhokolvek príjemcu.

- (129) Pomoc podľa tejto podkapitoly možno vyplatiť iba poľnohospodárom, alebo, alternatívne, organizáciám výrobcov, ktorých je poľnohospodár členom, a výška pomoci by nemala presiahnuť skutočnú stratu, ktorá vznikla poľnohospodárovi.

- (130) V prípade strát utrpených od 1. januára 2010 sa Komisia odchýli od podmienky [článku 11 ods. 8 budúceho nariadenia o výnimkách], iba ak členský štát dokáže presvedčivo preukázať, že napriek všetkému primeranému úsiliu uzatvoriť finančne prístupné poistenie pokrývajúce štatisticky najčastejšie sa vyskytujúce klimatické riziko v danom členskom štáte alebo regióne, nebolo takéto poistenie k dispozícii v čase, keď sa škoda vyskytla.

V.B.4. Pomoc na boj proti chorobám zvierat a rastlín

- (131) Táto podkapitola sa vzťahuje iba na podporu poskytnutú prvovýrobcom (poľnohospodárom). Z hľadiska rozsiahleho hodnotenia a opätovného preskúmania politiky kompenzácie Spoločenstva za choroby zvierat, ktoré stále prebieha, však bude potrebné preskúmať príslušnú podkapitolu, len čo sa toto hodnotenie dokončí.

V.B.4.1. Analýza

- (132) Komisia pri stanovení svojej budúcej politiky zohľadnila najmä tieto hľadiská:

- a) Ak poľnohospodár stratí dobytok v dôsledku choroby zvierat, alebo ak je jeho úroda postihnutá ochorením rastlín, nepredstavuje to za normálnych okolností prírodnú katastrofu alebo mimoriadnu udalosť v zmysle zmluvy. V takých prípadoch môže Komisia povoliť pomoc na poskytnutie kompenzácie za vzniknutú stratu a pomoc na zabránenie budúcich strát iba na základe článku 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ktorý ustanovuje, že pomoc na uľahčenie rozvoja určitých

činností možno považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom, ak neovplyvňuje podmienky obchodovania do miery, ktorá je v rozpore so spoločným záujmom;

výrobných postupov) prispelo k zvýšenému riziku choroby;

b) V súlade s uvedenými zásadami Komisia zastáva názor, že vyplatenie pomoci poľnohospodárom s cieľom kompenzácie strát vyplývajúcich z chorôb zvierat alebo rastlín možno akceptovať iba ako súčasť vhodného programu na úrovni Spoločenstva, štátu alebo regiónu na prevenciu, kontrolu alebo eradikáciu príslušnej choroby. Pomoc, ktorá iba jednoducho kompenzuje poľnohospodárom vzniknuté straty bez toho, aby sa vykonali akékoľvek kroky na nápravu problému pri jeho zdroji, treba považovať za čistú prevádzkovú pomoc, ktorá je nezlučiteľná so spoločným trhom. Komisia bude preto vyžadovať, aby existovali ustanovenia Spoločenstva alebo vnútroštátne ustanovenia, stanovené buď zákonom, nariadením, alebo administratívnym úkonom ustanovujúce, že kompetentné vnútroštátne orgány by sa mali zaoberať príslušnou chorobou buď zorganizovaním opatrení na jej eradikáciu, najmä prostredníctvom záväzných opatrení zabezpečujúcich vznik náhrad, alebo počiatočným zavedením výstražného systému, ktorý bude v náležitých prípadoch kombinovaný s pomocou podporujúcou jednotlivcov, aby sa zúčastnili na preventívnych opatreniach na dobrovoľnom základe ⁽³¹⁾. Predmetom opatrení pomoci preto môžu byť iba choroby, ktoré sú záležitosťou verejných orgánov, a nie opatrenia, za ktoré musia zodpovednosť prebrať samotní poľnohospodári;

c) Ciele opatrení pomoci by mali byť buď:

(i) preventívne v tom, že obsahujú opatrenia skríningu alebo analýzy, vykynozenie škodcov, ktorí môžu prenášať chorobu, preventívnu vakcináciu zvierat alebo ošetrovanie úrody a preventívnu porážku dobytká, resp. zničenie úrody, alebo

(ii) kompenzačné v tom, že sa postihnutý dobytok porazí alebo sa úroda zničí na príkaz alebo odporúčanie verejných orgánov, resp. uhynie ako výsledok vakcinácií alebo iných opatrení odporúčaných alebo nariadených kompetentnými orgánmi, alebo

(iii) kombinované v tom, že na schému kompenzačnej pomoci za straty vyplývajúce z choroby sa vzťahuje podmienka, že príjemca za zaviaže vykonať vhodné budúce preventívne opatrenia stanovené verejnými orgánmi.

d) V záujme zlepšenia riadenia rizík by sa mala zohľadniť skutočnosť, či správanie poľnohospodára (napr. výber

e) Tak ako v minulosti, náhrada za choroby zvierat a rastlín by sa mala obmedziť na úroveň prvovýroby (poľnohospodárov). V prípade spoločností pôsobiacich v oblasti spracovania a odbytu poľnohospodárskych výrobkov treba vplyv takýchto chorôb na ich činnosť pokladať za bežné riziko podnikania. Ak takéto spoločnosti čelia hospodárskym problémom v dôsledku chorôb zvierat alebo rastlín, možno ich podporiť prostredníctvom záchranej a reštrukturalizačnej pomoci. Ďalšiu možnosť podpory takýchto spoločností predstavuje začlenenie spoločností na spracovanie a odbyt poľnohospodárskych výrobkov do nariadenia *de minimis*, ktoré sa vzťahuje na nepoľnohospodárske spoločnosti a otvára možnosti podpory do výšky 200 000 EUR na spoločnosť a tri fiškálne roky;

f) Pokiaľ ide o pomoc na testy TSE (prenosné spongiformné encefalopatie), zohľadnili sa tieto hľadiská:

(i) testy slúžia na to, aby zabránili rozšíreniu TSE, choroby, ktorá vzbudzuje mimoriadnu obavu z hľadiska ochrany zdravia človeka;

(ii) existuje riziko narušenia hospodárskej súťaže, ktoré vyplýva z odlišných úrovní poskytovanej štátnej pomoci, minimálne pokiaľ ide o jatočný hovädzí dobytok. Väčšina členských štátov však v súčasnosti poskytuje určitú štátnu pomoc. Ceny za testy TSE sa medzi členskými štátmi naďalej odlišujú. S cieľom znížiť riziko narušenia hospodárskej súťaže, ktoré by mohla spôsobiť pomoc poskytnutá na testy TSE u hovädzieho dobytká zabitého na účely konzumácie človekom, a s cieľom podporiť výskum zameraný na nízkonákladové testy by sa pomoc mala obmedziť na 40 EUR, čo je približne najlepšia cena, ktorá je v súčasnosti dostupná v Spoločenstve;

(iii) existuje obava, že prinútenie poľnohospodárov, aby platili náklady na testovanie uhynutého dobytká, by mohlo spôsobiť, že niektorí z nich by sa pokúsili vyhnúť sa kontrole nelegálnym odstránením kádáverov, čo by znížilo spoľahlivosť štatistických údajov a spôsobilo by vznik zdravotných rizík;

(iv) pokiaľ ide o zvieratá s nízkou hodnotou, ako sú ovce a kozy, testy TSE môžu byť drahšie, ako je hodnota zvieratá. Donútenie vlastníkov platiť za testy by mohlo mať za následok, že takéto zvieratá by sa predávali bez testovania, čo by opäť znížilo dostupnosť údajov;

⁽³¹⁾ V prípadoch, keď sa ukáže, že choroby zvierat alebo rastlín sú dôsledkom nepriaznivých poveternostných podmienok, Komisia vyhodnotí opatrenia pomoci v súlade s ustanoveniami podkapitoly V.B.3. a tieto požiadavky sa nebudú uplatňovať.

- (v) tak v prípade uhynutého dobytká, ako aj v prípade zvierat s nízkou hodnotou sa riziko narušenia hospodárskej súťaže poskytnutím pomoci zdá byť nižšie než v prípade jatočného dobytká;
- (g) pokiaľ ide o pomoc na uhynutý dobytok, zohľadnili sa tieto hľadiská:
- (i) uhynutý dobytok je bežným javom pri chove živých zvierat, a preto je súčasťou normálnych výrobných nákladov;
- (ii) pravidlo „znečisťovateľ platí“⁽³²⁾ ustanovuje primárnu zodpovednosť výrobcov za riadnu starostlivosť o odstránenie uhynutého dobytká a za financovanie nákladov, ktoré sú s tým spojené;
- (iii) poskytnutie pomoci za odstránenie odpadu môže ísť proti zásade uplatňovanej v poľnohospodárstve, že pomoc by sa mala poskytnúť iba na činnosť, ktorá ide nad rámec dobrej poľnohospodárskej praxe. Právne predpisy Spoločenstva, ktoré sú súčasťou osvedčených poľnohospodárskych postupov, si vyžadujú riadne odstránenie uhynutých zvierat;
- (iv) náklady na odstránenie uhynutého dobytká môžu byť vysoké, predovšetkým tam, kde treba odstrániť uhynuté kusy ťažkého dobytká, ako napríklad hovädzieho dobytká alebo koní zo vzdialených miest;
- (v) je ťažké kontrolovať, čo poľnohospodári robia s uhynutým dobytkom. Existuje riziko, že uhynutý dobytok sa odstráni nelegálne, čo predstavuje vážne zdravotné riziká;
- (vi) tam, kde treba uhynutý dobytok testovať na prítomnosť TSE, by jeho nekontrolované odstránenie s cieľom vyhnúť sa nákladom na test mohlo predstavovať ďalší problém a to, že tieto zvieratá sa netestujú, aj keď by malo platiť, že práve tieto zvieratá by sa mali testovať, aby sa zabezpečili spoľahlivé štatistické údaje o TSE;
- (vii) riziká narušenia hospodárskej súťaže štátnou pomocou poskytnutou na odstránenie uhynutého dobytká sa pokladajú za pomerne nízke;
- (viii) štátna pomoc by sa mala akceptovať iba pre uhynutý dobytok vyskytujúci sa na úrovni poľnohospodárov a nie na akejkoľvek ďalšej úrovni, napr. na úrovni bitúnkov, kde je kontrola jeho správneho odstraňovania jednoduchšia;
- (ix) ak sa znižuje počet zvierat z dôvodu choroby na základe verejného príkazu, náhrada pre poľnohospodára by sa mala naďalej skúmať a schvaľovať na základe všeobecných pravidiel pre náhrady za choroby zvierat uvedených v podkapitole V.B.4.
- Pokiaľ ide o TSE, v článku 13 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 z 22. mája 2001, ktorým sa stanovujú pravidlá prevencie, kontroly a eradikácie niektorých prenosných spongiformných encefalopatií⁽³³⁾, sa ustanovuje, že „majitelia sú za stratu zvierat usmrtených alebo zlikvidovaných výrobkov živočíšneho pôvodu v súlade s článkom 12 ods. 2 a ods. 1 písm. a) a c) tohto článku bez prietahov odškodnení“;
- h) pokiaľ ide o pomoc na odstránenie odpadu z bitúnkov, zohľadnili sa tieto hľadiská:
- (i) odpadom z bitúnkov je každý odpad vyskytujúci sa na úrovni bitúnkov, závodov na spracovanie mäsa alebo mäsiarstiev, najmä vrátane vedľajších živočíšnych výrobkov spadajúcich do kategórií 1, 2 a 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002 z 3. októbra 2002, ktorým sa stanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa živočíšnych vedľajších produktov určených pre ľudskú spotrebu⁽³⁴⁾;
- (ii) odstraňovanie a ničenie odpadu z bitúnkov je hlavným faktorom nákladov pre bitúnky a závodov na spracovanie (a pre ich zákazníkov, ak sú za to spoplatňovaní);
- (iii) zásada „znečisťovateľ platí“ ustanovuje hlavnú zodpovednosť pre výrobcov za odstránenie uhynutého dobytká a za financovanie s tým spojených nákladov;
- (iv) poskytnutie štátnej pomoci na toto odstránenie odpadu môže predstavovať vážne narušenie hospodárskej súťaže;
- (v) kontrola by mala zvyčajne zabezpečiť správne nakladanie s odpadom z bitúnkov;
- (vi) medzi väčšinou členských štátov existuje široká zhoda v tom, že náklady na odstránenie odpadu z bitúnkov by mali znášať prevádzkovatelia, ktorí sú za to zodpovední;
- (vii) zdá sa preto primerané, ak sa jasne vylúči štátna pomoc na náklady na odstraňovanie odpadu z bitúnkov alebo na iné prevádzkové náklady bitúnkov. Štátna pomoc na investície vykonané vo vzťahu k odstraňovaniu odpadu z bitúnkov sa preskúma podľa príslušných pravidiel platných pre investičnú pomoc.

⁽³²⁾ Článok 174 ods. 2 Zmluvy o ES. Pokiaľ ide o štátnu pomoc, pozri najmä oddiel 5 „Usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva“ a „Usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia“ (Ú. v. ES C 37, 3.2.2001, s. 3).

⁽³³⁾ Ú. v. ES L 147, 31.5.2001, s. 1. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením Komisie (ES) č. 1041/2006 (Ú. v. EÚ L 187, 8.7.2006, s. 10).

⁽³⁴⁾ Ú. v. ES L 273, 10.10.2002, s. 1. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením Komisie (ES) č. 208/2006 (Ú. v. EÚ L 36, 8.2.2006, s. 25).

V.B.4.2. Politika

- (133) Komisia vyhlási štátnu pomoc na boj proti chorobám zvierat a rastlín za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa všetky podmienky [článku 10 budúceho nariadenia o výnimkách].
- (134) Komisia vyhlási štátnu pomoc týkajúcu sa testov TSE a uhynutého dobytku za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa všetky podmienky [článku 16 budúceho nariadenia o výnimkách].
- (135) Vo vzťahu k uhynutému dobytku a odpadu z bitúnkov Komisia neschváli štátnu pomoc na tieto účely:
- a) pomoc na uhynutý dobytok poskytnutú prevádzkovateľom pôsobiacim v oblasti spracovania a odbytu;
 - b) pomoc na náklady na odstraňovanie odpadu z bitúnkov vytváraného po nadobudnutí účinnosti týchto smerníc.
- (136) Ak sa pomoc poskytuje podľa schém pomoci Spoločenstva a/alebo štátu a/alebo regiónu, Komisia bude vyžadovať dôkaz, že neexistuje žiadna možnosť nadmernej kompenzácie prostredníctvom kumulácie rôznych schém. Ak sa schválila pomoc Spoločenstva, treba uviesť dátum a odkazy na príslušné rozhodnutie Komisie.
- (137) Komisia povolí takúto štátnu pomoc iba v prospech poľnohospodárov.

V.B.5. Pomoc na platbu poistky

- (138) Táto podkapitola sa vzťahuje len na prvovýrobcov (poľnohospodárov).

V.B.5.1. Analýza

- (139) Komisia pri stanovení svojej budúcej politiky zohľadnila najmä tieto hľadiská:
- a) V mnohých prípadoch je poistenie najvhodnejším nástrojom dobrého manažmentu rizika a krízového manažmentu. Z tohto dôvodu a vzhľadom na často obmedzené možnosti financovania poľnohospodárov, si Komisia udržiava pozitívny postoj k štátnej pomoci na poistenie v prospech prvovýroby (poľnohospodárov);
 - b) Veľké spoločnosti a spoločnosti pôsobiace v oblasti spracovania a odbytu poľnohospodárskych výrobkov by mali byť schopné samy financovať náklady na poistenie. Pre takéto spoločnosti by sa nemala schváliť žiadna štátna pomoc na poistku;
 - c) Skúsenosti ukázali, že nie je potrebná povinnosť spájať poistenie proti chorobám zvierat a rastlín s poistením proti katastrofám a pridruženým udalostiam.

Členským štátom by sa taktiež malo dovoliť ponúknuť verejnú podporu aj na samotné choroby zvierat a rastlín. Malo by sa však zachovať rozlišovanie v zmysle maximálnej intenzity pomoci na základe krytého rizika/rizík.

V.B.5.2. Politika

- (140) Komisia vyhlási pomoc na platby poistného za zlučiteľné s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa všetky podmienky [článku 12 budúceho nariadenia o výnimkách].
- (141) Komisia preskúma prípad od prípadu ostatné opatrenia pomoci v súvislosti s poistením proti prírodným katastrofám a mimoriadnym udalostiam, predovšetkým schémy spätného poistenia a ostatné opatrenia pomoci na podporu výrobcov v zónach s obzvlášť vysokým rizikom.
- (142) Komisia neschváli štátnu pomoc na platby poistného v prospech veľkých spoločností a spoločností pôsobiacich v oblasti spracovania a odbytu poľnohospodárskych výrobkov.

V.C. Pomoc na zatváranie kapacít výroby, spracovania a odbytu

V.C.1. Analýza

- (143) Komisia má priaznivý postoj k schémam pomoci na zatváranie kapacít v sektore poľnohospodárstva za predpokladu, že sú v súlade so všetkými ustanoveniami Spoločenstva o znížení výrobných kapacít a za predpokladu, že sú splnené určité podmienky, menovite:
- a) pomoc musí byť vo všeobecnom záujme príslušného sektoru,
 - b) na strane príjemcu musí existovať spoluúčasť,
 - c) musí sa vylúčiť možnosť, že pomoc je určená na záchranu a na reštrukturalizáciu,
 - d) nesmie dôjsť k žiadnej nadmernej náhrade za stratu hodnoty kapitálu a stratu príjmu.

V.C.2. Politika

- (144) Komisia vyhlási pomoc na zatváranie kapacít za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa tieto podmienky:
- a) Musí sa preukázať, že pomoc je v záujme sektora ako celku. Ak neexistuje nadmerná kapacita a je jasné, že kapacita, ktorá dodržiava všetky platné normy a inak by sa nezatvorila, sa obmedzuje z dôvodov zdravia

- zvierat alebo ľudí, sanitárnych alebo environmentálnych dôvodov ako zníženie celkovej hustoty stád, bude stačiť preukázať, že táto podmienka je splnená;
- b) V ostatných prípadoch by sa mala poskytnúť pomoc iba na zatvorenie výrobných kapacít v sektoroch, v ktorých existuje jasná nadmerná kapacita, buď na regionálnej, alebo na vnútroštátnej úrovni. V takýchto prípadoch by sa zdalo vhodné očakávať, že trhové sily nakoniec uskutočnia potrebné štrukturálne úpravy. Pomoc na zníženie kapacity sa preto môže akceptovať, iba ak je súčasťou programu na reštrukturalizáciu sektora, ktorý definoval ciele a špecifický časový harmonogram. Komisia nebude akceptovať schémy pomoci neobmedzeného trvania, pretože skúsenosti naznačujú, že tieto môžu viesť k odkladaniu nevyhnutných zmien;
- c) Na zabezpečenie rýchleho vplyvu na trh by trvanie schém zameraných na zníženie nadmernej kapacity malo byť zvyčajne obmedzené na obdobie nie dlhšie než šesť mesiacov na zber žiadostí o účasť a ďalších 12 mesiacov na skutočné uzavretie kapacít;
- d) Komisia si vyhradzuje právo pripojiť podmienky k schváleniu pomoci;
- e) Nesmie sa vyplatiť žiadna pomoc, ktorá by zasahovala do mechanizmov spoločnej organizácie trhu. Schémy pomoci platné pre sektory, na ktoré sa vzťahujú výrobné limity alebo kvóty, sa budú hodnotiť prípad od prípadu;
- f) Na strane príjemcu pomoci musí existovať dostatočná spoluúčasť. Táto spoluúčasť bude zvyčajne pozostávať z definitívneho a neodvolateľného rozhodnutia zrušiť alebo neodvolateľne zatvoriť príslušnú výrobnú kapacitu. Toto bude zahŕňať buď úplné zatvorenie kapacity príslušným podnikom, alebo – v prípade ak spoločnosť vykonáva svoju činnosť na viac než jednom mieste výroby – zatvorenie konkrétneho výrobného miesta. Od príjemcu treba získať právne účinné záväzky, že uzatvorenie je definitívne a nezvratné a že príjemca nezačne vykonávať tú istú činnosť nikde inde. Tieto záväzky musia tiež zaväzovať každého budúceho kupujúceho príslušného zariadenia;
- g) Do schém zatvorenia kapacít budú zahrnutí iba poľnohospodári, ktorí už skutočne vyrábajú, a iba výrobné kapacity, ktoré sú skutočne v stálom používaní počas posledných piatich rokov pred zatvorením. V prípadoch, ak sa výrobná kapacita už definitívne zatvorila, alebo ak sa takéto zatvorenie zdá nevyhnutné, neexistuje spoluúčasť na strane príjemcu a pomoc sa nesmie vyplatiť;
- h) Aby sa zabránilo erózii a ostatným negatívnym účinkom na životné prostredie, otvorenú poľnohospodársku pôdu alebo sady vyňaté z produkcie je v zásade potrebné zalesniť spôsobom, ktorý zaručí, že sa zabráni negatívnym účinkom na životné prostredie. Alternatívne sa otvorená poľnohospodárska pôda alebo sady môžu opätovne používať po 15 rokoch od skutočného uzatvorenia kapacity. Dovtedy sa takéto poľnohospodárska pôda alebo sady musia udržiavať v dobrom poľnohospodárskom a environmentálnom stave v súlade s článkom 5 nariadenia (ES) č. 1782/2003 a príslušnými pravidlami implementácie. Uzatvorenie zariadení, ktoré je predmetom smernice Rady 96/61/EHS z 24. septembra 1996 o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia ⁽³⁵⁾, má byť v súlade s článkom 3 danej smernice, ktorý vyžaduje, aby sa prijali nevyhnutné opatrenia s cieľom predísť každému riziku znečisťovania a aby sa miesto prevádzkovania vrátilo do uspokojivého stavu;
- i) S cieľom zabezpečiť, aby dostupná verejná podpora dosiahla maximálny vplyv na existujúce výrobné kapacity, členský štát zabezpečí, aby boli oprávnené iba podniky, ktoré spĺňajú povinné minimálne normy a aby boli vylúčené podniky, ktoré nespĺňajú tieto normy a ktoré by museli zastaviť výrobu aj tak;
- j) Musí byť možné vylúčiť možnosť, že sa vyplatiť pomoc na záchranu a reštrukturalizáciu spoločností nachádzajúcich sa v ťažkostiach. Preto ak sa príjemca pomoci nachádza vo finančných ťažkostiach, pomoc sa bude posudzovať podľa smerníc Spoločenstva pre záchranu a reštrukturalizáciu podnikov nachádzajúcich sa v ťažkostiach;
- k) Schéma by mala byť dostupná za rovnakých podmienok pre všetky hospodárske subjekty príslušného sektora. Na dosiahnutie maximálneho vplyvu by členský štát mal používať transparentný systém výziev na prejavenie záujmu, ktorý bude verejne vyzývať všetkých potenciálne zainteresovaných výrobcov, aby sa ho zúčastnili. Súčasne by organizácia schémy mala byť riadená spôsobom, ktorý nevyžaduje, ani neumožňuje protikonkurenčné dohody alebo zosúladené postupy medzi príslušnými podnikmi;
- l) Výška pomoci sa má prísne obmedziť na náhradu za stratu hodnoty aktív – meranú ako aktuálna predajná cena aktív – plus vyplatenie stimulu, ktorý nesmie byť vyšší než 20 % hodnoty aktív. Náhradu možno poskytnúť aj za náklady na zničenie výrobných kapacít a za náklady na zalesnenie. Pomoc možno vyplatiť aj

⁽³⁵⁾ Ú. v. ES L 257, 10.10.1996, s. 26. Smernica naposledy zmenená a doplnená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 (Ú. v. EÚ L 33, 4.2.2006, s. 1).

na náhradu povinných sociálnych nákladov vyplývajúcich zo zavedenia tejto schémy;

m) Keďže cieľom týchto opatrení pomoci je reštrukturalizácia príslušného sektora v konečný prospech tých hospodárskych subjektov, ktorí zostanú aktívni v tomto sektore, a s cieľom znížiť akékoľvek potenciálne riziko narušenia podmienok hospodárskej súťaže a nebezpečenstvo nadmernej kompenzácie, Komisia uvažuje, že najmenej polovicu nákladov na túto pomoc má pokrývať príspevok sektora. To znamená, že sektor musí zabezpečiť hotovostný príspevok vo výške najmenej 50 % skutočných verejných výdavkov vynaložených na realizáciu schémy pomoci. Táto požiadavka neplatí, ak sa kapacita zatvorí zo zdravotných alebo environmentálnych dôvodov;

n) Ak členský štát zavedie schému pre zatvorenie kapacity, zaviazá sa, že neposkytne žiadnu pomoc na vytvorenie nových výrobných kapacít v príslušnom sektore počas piatich rokov nasledujúcich po ukončení programu zatvorenia kapacity.

V.D. **Pomoc na záchranu a reštrukturalizáciu podnikov nachádzajúcich sa v ťažkostiach**

(145) Pomoc na záchranu a reštrukturalizáciu podnikov nachádzajúcich sa v ťažkostiach v sektore poľnohospodárstva sa bude hodnotiť podľa platných smerníc Spoločenstva o štátnej pomoci a reštrukturalizácii firiem nachádzajúcich sa v ťažkostiach ⁽³⁶⁾.

VI. **OSTATNÉ DRUHY POMOCI**

VI.A. **Pomoc na zamestnanosť**

VI.A.1. *Analýza*

(146) Od roku 2002 sa na pomoc na vytvorenie pracovných miest v sektore poľnohospodárstva vzťahuje nariadenie Komisie (ES) č. 2204/2002 z 12. decembra 2002 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES na štátnu pomoc v oblasti zamestnanosti ⁽³⁷⁾. Pravidlá stanovené v tomto nariadení určujú celkový rámec takejto podpory. Pomoc na zamestnanosť, splňala by však všetky ostatné podmienky tohto nariadenia, nie je vylúčená. Z dôvodu osobitosti sektora poľnohospodárstva a menovite prvovýroby členské štáty môžu mať záujem o zavedenie osobitných schém pomoci pre zamestnanosť v sektore

poľnohospodárstva. Aj keď je takáto pomoc možná pre celý sektor poľnohospodárstva bez obmedzenia pomoci na určité výrobky, zdá sa, že prínosy takejto pomoci by ešte prevažovali riziko narušení vyplývajúcich z takéhoto prístupu.

VI.A.2. *Politika*

(147) Komisia vyhlási štátnu pomoc pre zamestnanosť v sektore poľnohospodárstva za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa všetky podmienky článkov 1 a 2, ako aj článkov 4 až 9 nariadenia (ES) č. 2204/2002. Podľa tých istých podmienok sa bude schvaľovať pomoc obmedzená na sektor poľnohospodárstva.

VI.B. **Pomoc na výskum a vývoj**

(148) Pomoc na výskum a vývoj v sektore poľnohospodárstva sa bude skúmať podľa kritérií uvedených v platnom rámci Spoločenstva o štátnej pomoci na výskum a vývoj ⁽³⁸⁾ vrátane možnosti dodatočnej podpory pre výskum v prospech sektoru poľnohospodárstva.

VI.C. **Nástroje horizontálnej pomoci uplatniteľné na sektor poľnohospodárstva**

(149) Z dôvodu úplnosti treba poznamenať, že okrem uvedených nástrojov pomoci a opísaných pravidiel platia pre sektor poľnohospodárstva aj nasledujúce pravidlá týkajúce sa definície pomoci a zlučiteľnosti pomoci so zmluvou:

- nariadenie Komisie (ES) č. 68/2001 z 12. januára 2001 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES na pomoc vzdelávaniu ⁽³⁹⁾,
- oznámenie Komisie o štátnej pomoci a rizikovom kapitáli ⁽⁴⁰⁾,
- oznámenie Komisie o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES o štátnej pomoci vo forme záruk ⁽⁴¹⁾,
- rámec Spoločenstva pre štátnu pomoc vo forme kompenzácie za služby vo verejnom záujme ⁽⁴²⁾,
- rozhodnutie Komisie 2005/842/ES z 28. novembra 2005 o uplatňovaní článku 86 ods. 2 Zmluvy o ES na štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu ⁽⁴³⁾,

⁽³⁸⁾ Ú. v. ES C 45, 17.2.1996, s. 5, v znení následných zmien a doplnení týkajúcich sa jej uplatňovania v sektore poľnohospodárstva (Ú. v. ES C 48, 13.2.1998, s. 2), ktorý sa má nahradiť novým rámcom od 1.1.2007.

⁽³⁹⁾ Ú. v. ES L 10, 13.1.2001, s. 20. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1040/2006 (Ú. v. EÚ L 187, 8.7.2006, s. 8).

⁽⁴⁰⁾ Ú. v. ES C 235, 21.8.2001, s. 3.

⁽⁴¹⁾ Ú. v. ES C 71, 11.3.2000, s. 14.

⁽⁴²⁾ Ú. v. EÚ C 297, 29.11.2005, s. 4.

⁽⁴³⁾ Ú. v. EÚ L 312, 29.11.2005, s. 67.

⁽³⁶⁾ Ú. v. EÚ C 244, 1.10.2004, s. 2.

⁽³⁷⁾ Ú. v. ES L 337, 13.12.2002, s. 3. Nariadenie zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1040/2006 (Ú. v. EÚ L 187, 8.7.2006, s. 8).

- f) smernica Komisie 80/723/EHS z 25. júna 1980 o transparentnosti finančných vzťahov medzi členskými štátmi a štátnymi podnikmi ⁽⁴⁴⁾,
- g) oznámenie Komisie o prvkoch štátnej pomoci pri predaji pozemkov a budov verejnoprávnymi orgánmi ⁽⁴⁵⁾,
- h) oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci pri opatreniach týkajúcich sa priameho zdaňovania podnikov ⁽⁴⁶⁾,
- i) uplatnenie článkov 92 a 93 [teraz 87 a 88] zmluvy na majetkové podiely verejných orgánov ⁽⁴⁷⁾.

(150) V prípade preskúmania ktoréhokoľvek z týchto nástrojov pomoci má Komisia v úmysle zachovať svoju politiku začlenenia poľnohospodárstva, ak sa nevyskytnú presvedčivé dôvody pre zabezpečenie špecifického postupu pre sektor poľnohospodárstva.

(151) Pokiaľ ide o uplatňovanie článku 86 ods. 2 zmluvy v sektore poľnohospodárstva, treba poznamenať, že Komisia zastáva názor, že spoločnosti vykonávajúce výrobu a odbyt výrobkov patriacich do prílohy I k zmluve a na ktoré sa vzťahuje organizácia spoločného trhu, by sa nemali považovať za podniky poverené vykonávaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu v zmysle článku 86 ods. 2 zmluvy ⁽⁴⁸⁾.

VI.D. Pomoc na reklamu poľnohospodárskych výrobkov

VI.D.1. Analýza

(152) Komisia pri určení svojej budúcej politiky zohľadnila najmä tieto hľadiská:

- a) „reklama“ v zmysle tejto podkapitoly znamená akúkoľvek činnosť, ktorá je určená na stimuláciu hospodárskych subjektov alebo spotrebiteľov, aby kupovali príslušný výrobok. Zahŕňa všetok materiál, ktorý sa distribuuje priamo spotrebiteľom na ten istý účel, vrátane inzercných činností zacielených na spotrebiteľov na mieste predaja;
- b) na druhej strane sa propagačné činnosti vymedzené ako šírenie vedeckých poznatkov medzi verejnosťou, organizácia obchodných veľtrhov alebo výstav, účasť na nich a podobné činnosti v oblasti vzťahov s verejnosťou vrátane spotrebiteľských prehľadov a prieskumov trhu, nepovažujú za reklamu; ak sú kdekoľvek v týchto usmerneniach, a najmä v podkapitole IV K výdavky

uvedené ako oprávnené na verejnú podporu, uplatňujú sa ustanovenia príslušnej podkapitoly; v tomto kontexte sa činnosti týkajúce sa organizovania fór a účasti na nich v záujme odovzdávania si poznatkov medzi podnikmi, konkurentmi, výstavami a veľtrhmi a na oboznamovanie sa s vedeckými poznatkami a faktickými informáciami o systémoch kvality nepovažujú za reklamu, ale za technickú podporu;

c) poskytovanie všeobecných informácií o prospešnosti potravinárskeho výrobku (napríklad ovocia), ktoré sú určené na podporu spotrebiteľov, aby kupovali výrobok, sa nepokladá za reklamu, lebo z neho nemajú prospech priamo výrobcovia;

d) od výrobcov a obchodníkov sa zvyčajne očakáva, že budú sami znášať náklady na reklamu v rámci svojich bežných hospodárskych činností; ak sa teda pomoc poskytnutá na reklamu poľnohospodárskych výrobkov nepovažuje za prevádzkovú pomoc, ale za zlučiteľnú so spoločným trhom podľa článku 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, nemala by zasahovať do obchodovania v rozsahu, ktorý je v rozpore so spoločným záujmom, a mala by uľahčovať rozvoj určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí;

e) spotrebiteľia strednodobo a dlhodobo oceňujú výrobky dôsledne vysokej kvality; reklama schém kontroly kvality, ktorých cieľom je dôsledné dosahovanie noriem vysokej kvality, môže pozdvihnúť dôveru spotrebiteľa v poľnohospodárske výrobky Spoločenstva, zlepšiť príjem poľnohospodárskych subjektov, a tým podporiť rozvoj sektora ako celku; okrem toho, kvalitné výrobky majú jednoznačne zvláštne znaky, ktoré s nimi nemajú spoločné iné podobné výrobky; reklama týchto znakov nezavádza spotrebiteľa a môže prispievať k rozvoju sektora; z týchto dôvodov by sa podpora mala sústreďovať na reklamné kampane v prospech kvalitných výrobkov definovaných ako výrobky spĺňajúce kritériá stanovené podľa článku 32 nariadenia (ES) č. 1698/2005, a nie na šírenie na základe súboru pozitívnych kritérií ako v minulosti;

f) pokiaľ ide o pôvod výrobkov, Komisia na niekoľko rokov schválila určité druhy podpory na reklamu poľnohospodárskych výrobkov; skúsenosti však ukazujú, že reklamné kampane sú veľmi často zamerané na posilňovanie preferencií domácich spotrebiteľov v prospech výrobkov z toho istého členského štátu, na

⁽⁴⁴⁾ Ú. v. ES L 195, 29.7.1980, s. 35. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2005/81/ES (Ú. v. EÚ L 312, 29.11.2005, s. 47).

⁽⁴⁵⁾ Ú. v. ES C 209, 10.7.1997, s. 3.

⁽⁴⁶⁾ Ú. v. ES C 384, 10.12.1998, s. 3.

⁽⁴⁷⁾ Bulletin ES 9-1984.

⁽⁴⁸⁾ Rozhodnutie Komisie 2000/628/ES z 11. apríla 2000 o pomoci poskytnutej Talianskom centrálne Latte di Roma (Ú. v. ES L 265, 19.10.2000, s. 26, odseky 113 – 115).

základe čoho je príslušná pomoc nezlučiteľná so zmluvou;

g) napriek tomu, že má poľnohospodársky alebo iný výrobok alebo potravina určité vlastnosti, ktoré sú dôsledkom jej zemepisného pôvodu, výrobcovia výrobku alebo potraviny môžu prostredníctvom príslušného orgánu členského štátu požiadať o registráciu chráneného označenia pôvodu (CHOP) alebo chráneného zemepisného označenia (CHZO) na úrovni Spoločenstva v súlade s ustanoveniami nariadenia Rady č. 510/2006 z 20. marca 2006 o ochrane zemepisných označení a označení pôvodu poľnohospodárskych výrobkov a potravín⁽⁴⁹⁾; udelenie registrácie znamená, že Spoločenstvo uznáva existenciu veľmi tesného spojenia medzi osobitnými kvalitami príslušného výrobku a jeho zemepisným pôvodom; v takýchto prípadoch nestojí spoločný záujem proti poskytnutiu pomoci na reklamu, ktorá obsahuje odkaz na pôvod príslušného výrobku za predpokladu, že odkazy na pôvod presne zodpovedajú odkazom, ktoré zaregistrovalo Spoločenstvo; podobné úvahy sa vzťahujú aj na iné označenia pôvodu, ktoré sú chránené podľa právnych predpisov Spoločenstva, napríklad vína vyrábané v špecifických regiónoch v súlade s článkami 54 – 58 nariadenia Rady (ES) č. 1493/1999 zo 17. mája o spoločnej organizácii trhu s vínom⁽⁵⁰⁾;

h) v minulosti Komisia uznávala verejnú podporu na zavádzanie značiek kvality; takáto pomoc môže byť potom opodstatnená v počiatočnej fáze vzniku značky; Zo skúseností vyplýva, že pomoc spojená s reklamou na produkty so značkami kvality a s odkazom na pôvod môže byť zachovaná na domácom trhu, ako aj na trhu iných členských štátov za predpokladu, že odkaz na pôvod predstavuje v správe vedľajšiu informáciu, čím by sa malo zabrániť porušeniu článku 28 zmluvy;

i) štátna pomoc na reklamu, ktorá sa priamo týka výrobkov jednej alebo viacerých konkrétnych spoločností, predstavuje bezprostredné riziko zhoršenia hospodárskej súťaže a neposkytuje trvalé výhody pre rozvoj sektora ako celku; preto by mala byť zakázaná;

j) aby reklamné kampane mali nárok na štátnu pomoc, musia dodržiavať všeobecné pravidlá uplatňované na všetky reklamné kampane vedené v rámci Spoločenstva. Preto musia akékoľvek kampane financované

z verejných prostriedkov na reklamu potravín dodržiavať ustanovenia článku 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES z 20. marca 2000 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa označovania, prezentácie a reklamy potravín⁽⁵¹⁾, ako aj osobitné predpisy pre označovanie, ktoré boli stanovené pre rôzne výrobky (víno, mliečne výrobky, vajcia a hydinu);

k) príslušný sektor by ako priamy príjemca mal hradiť najmenej 50 % nákladov na reklamné kampane;

l) ak je však reklama vo svojej podstate všeobecná a prináša prospech celému poľnohospodárskemu odvetviu, môže byť miera podpory až 100 %.

m) vzhľadom na účinky, aké môže mať rozsiahla reklama na hospodársku súťaž v rámci Spoločenstva, sa zdá potrebné zaviesť požiadavku na predchádzajúce notifikovanie reklamných kampaní Komisii vrátane tých, ktoré spadajú pod súčasnú schému pomoci;

n) štátna pomoc pre reklamu v tretích krajinách zvyčajne nevytvára riziká pre fungovanie vnútorného trhu. Môže však tiež mať účinok na konkurencieschopnosť spoločností, menovite ak sa takáto reklama používa na ujmu spoločností z iných členských štátov;

o) Komisia doteraz získala len málo skúseností so štátnou pomocou na reklamu v tretích krajinách. Je preto ťažké zostaviť podrobné kritériá hodnotenia takejto štátnej pomoci. Regulačný rámec pre podporu na reklamy v tretích krajinách, nariadenie Rady (ES) č. 2702/1999 zo 14. decembra 1999 o opatreniach na poskytovanie informácií a o propagácii poľnohospodárskych výrobkov v tretích krajinách⁽⁵²⁾, sa však javí ako náležitý zdroj na hodnotenie štátnej pomoci na reklamu v tretích krajinách;

VI.D.2. Politika

(153) Štátna pomoc na reklamné kampane v rámci Spoločenstva sa považuje za zlučiteľnú so zmluvou, ak sú splnené tieto podmienky:

a) Reklamná kampan je vyhradená pre kvalitné výrobky definované ako výrobky, ktoré spĺňajú kritériá stanovené podľa článku 32 nariadenia (ES) č. 1698/2005 pre označenia uznávané Spoločenstvom (chránené označenia pôvodu (CHOP), chránené zemepisné označenia (CHZO) alebo označenia pôvodu, ktoré sú chránené

⁽⁴⁹⁾ Ú. v. EÚ L 93, 31.3.2006, s. 12.

⁽⁵⁰⁾ Ú. v. ES L 179, 14.7.1999; s. 1. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 2165/2005 (Ú. v. EÚ L 345, 28.12.2005, p. 1).

⁽⁵¹⁾ Ú. v. ES L 109, 6.5.2000, s. 29. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2003/89/ES (Ú. v. EÚ L 308, 25.11.2003, s. 15).

⁽⁵²⁾ Ú. v. ES L 327, 21.12.1999, s. 7. Nariadenie zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 2060/2004 (Ú. v. EÚ L 357, 2.12.2004, s. 3).

právnymi predpismi Spoločenstva) alebo pre národné a regionálne značky kvality;

- b) Reklamná kampaň nie je venovaná priamo výrobkom jednej alebo viacerých konkrétnych spoločností;
- c) Reklamná kampaň je v súlade s článkom 2 smernice 2000/13/ES a prípadne s osobitnými pravidlami označovania, ktoré boli stanovené (pozri bod 152 písm. j);

(154) V prípade, že je reklamná kampaň vyhradená pre označenia uznávané Spoločenstvom, môže sa uviesť odkaz na pôvod výrobkov pod podmienkou, že tento odkaz presne zodpovedá odkazom, ktoré zaregistrovalo Spoločenstvo.

(155) V prípade národných alebo regionálnych značiek kvality sa pôvod výrobkov môže uviesť ako vedľajšia správa. Pri hodnotení toho, či je pôvod skutočne vedľajšou správou, bude Komisia zohľadňovať celkový význam textu a/alebo symbolu vrátane obrázkov a všeobecných prezentácií, ktoré odkazujú na pôvod, a význam textu a/alebo symbolu, ktorý odkazuje na jediný kľúčový argument, t. j. časť reklamnej kampane, ktorá sa nezameriava na pôvod.

(156) Výška priamej pomoci nesmie presiahnuť 50 %. Ak sektor prispeje minimálne na 50 % nákladov bez ohľadu na formu príspevku, intenzita pomoci môže byť až 100 %.

(157) Okrem toho sa štátna pomoc na reklamu do výšky 100 % prehlási za zlučiteľnú, ak je vo svojej podstate všeobecná a prináša prospech všetkým výrobcom príslušného druhu výrobku. V takejto reklame by nemal byť odkaz na pôvod výrobku. Reklamu môžu uskutočňovať zoskupenia producentov alebo iné organizácie bez ohľadu na ich veľkosť.

(158) Reklamné činnosti s ročným rozpočtom vyšším ako 5 miliónov EUR sa notifikujú individuálne.

(159) Komisia preskúma a schváli štátnu pomoc v prospech reklamy v tretích krajinách ako zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak je v súlade so zásadami nariadenia (ES) č. 2702/1999. Komisia však nevyhlási za zlučiteľnú štátnu pomoc na reklamu, ktorá:

- a) sa poskytuje špecifickým podnikom;
- b) obsahuje riziká ohrozujúce predaj výrobkov z iných členských štátov alebo očierňuje tieto výrobky.

VI.E. **Pomoc vo forme subvencovaných krátkodobých úverov**

VI.E.1. *Analýza*

(160) Komisia pri stanovení svojej budúcej politiky zohľadnila najmä tieto hľadiská:

- a) V minulosti Komisia schválila štátnu pomoc na krátkodobé úvery⁽⁵³⁾. Takéto náklady sú v skutočnosti jednoducho prevádzkovými nákladmi, ktoré by mal znášať sektor – práve tak ako ich znášajú ostatné sektory;
- b) Toto opatrenie podpory tiež prispelo k zložitosti pravidiel štátnej pomoci a neodzrkadľuje hlavnú požiadavku na jednoduchší systém;
- c) Zavedenie možnosti *de minimis* v sektore poľnohospodárstva vytvára jednoduchý a decentralizovaný systém umožňujúci členským štátom, ktoré si to želajú, pokračovať v takejto podpore v prospech malých poľnohospodárov;
- d) Komisia by preto už viac nemala schvaľovať štátnu pomoc na krátkodobé úvery.

VI.E.2. *Politika*

(161) Komisia nevyhlási za zlučiteľnú so zmluvou štátnu pomoc na krátkodobé úvery.

VI.F. **Pomoc spojená s daňovými výnimkami podľa smernice 2003/96/ES**

VI.F.1 *Analýza*

(162) Možnosť poskytnúť znížené daňové sadzby a daňové oslobodenie v poľnohospodárstve existuje v právnych predpisoch Spoločenstva o spotrebnej dani od roku 1993. Doteraz nebola stanovená jasná politika, pokiaľ ide o zlučiteľnosť týchto opatrení s pravidlami štátnej pomoci. Súčasnou smernicou Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca Spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny⁽⁵⁴⁾ sa členským štátom umožňuje uplatňovať daňové výnimky, znížené dane, diferencované daň a refundácie dane. V jej článku 26 ods. 2 sa jasne poukazuje na skutočnosť, že „opatrenia, ako sú oslobodenia od daní, daňové úľavy, odstupňovanie daní a vracanie daní v zmysle tejto smernice by mohli predstavovať štátnu pomoc a v uvedených prípadoch musia byť oznamované Komisii podľa článku 88 ods. 3 zmluvy“.

⁽⁵³⁾ Pozri Komisia o štátnej pomoci: subvencované krátkodobé úvery v poľnohospodárstve (credits de gestion) (Ú. v. ES C 44, 16.2.1996, s. 2).

⁽⁵⁴⁾ Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2003, s. 51. Smernica, naposledy zmenená a doplnená smernicou 2004/75/ES (Ú. v. EÚ L 157, 30.4.2004, s. 100).

(163) Predmetné opatrenia môžu skutočne predstavovať štátnu pomoc z týchto dôvodov: môžu sa považovať za financované z verejných prostriedkov, lebo ich uplatnením prichádza štát o finančné prostriedky; ak sa uplatnia v špecifickom sektore hospodárstva, môžu poskytnúť výhodu pre určité spoločnosti alebo určité druhy výrobkov; môžu narušiť alebo hroziť narušením hospodárskej súťaže v citlivom sektore ako napríklad v poľnohospodárstve, kde sú obchodné toky veľmi intenzívne.

(164) Na posúdenie zlučiteľnosti takýchto opatrení s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy sa musí navrhnúť súbor pravidiel.

(165) V článku 8 smernice 2003/96/ES sa uvádza, že nižšie minimálne sadzby daní (stanovené v tabuľke B prílohy I) sa uplatňujú na výrobky používané ako motorové palivo na účely poľnohospodárskych a záhradníckych prác ako aj pre lesníctvo.

(166) V článku 15 ods. 3 smernice 2003/96/ES sa uvádza, že členské štáty môžu uplatňovať nulovú daň na energetické výrobky a elektrickú energiu používanú na poľnohospodárske a záhradnícke práce ako aj pre lesníctvo, ale aj to, že na základe návrhu Komisie Rada do 1. januára 2008 preskúma, či nezruší možnosť uplatňovania nulovej dane.

(167) Komisia zváži tieto ustanovenia pri vypracovávaní svojich pravidiel zlučiteľnosti štátnej pomoci v oblasti prvovýroby v poľnohospodárskom sektore, a súčasne zabezpečí, aby sa v rámci sektora neuplatňovala žiadna diferencovaná daň. Pokiaľ sa daňové opatrenie ustanovené v článku 8 a článku 15 ods. 3 smernice 2003/96/ES rovnako uplatňuje na celý sektor poľnohospodárstva, Komisia usudzuje, že toto opatrenie môže prispieť k rozvoju sektora. Komisia doteraz dostala iba notifikácie o znížení dane v súvislosti motorovými palivami používanými v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby. Vzhľadom na skutočnosť, že tieto zníženia sa zakladajú na množstvách motorového paliva, ktoré sa v súčasnosti používajú v oblasti prvovýroby (ktoré by sa mali preukázať faktúrami predloženými poľnohospodármi) a vzhľadom na malú štruktúru poľnohospodárskych podnikov v Európskej únii (viac ako 60 % poľnohospodárskych podnikov má menej ako 5 hektárov využívanej poľnohospodárskej plochy), Komisia usudzuje, že toto opatrenie nebude nevhodne narúšať hospodársku súťaž. Pokiaľ ide o daňové oslobodenie pre energiu a elektrinu používanú v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby, analogicky platí, že by malo byť skôr obmedzené a nemalo by tak nepriaznivo ovplyvňovať obchodné podmienky do miery, ktorá by bola v rozpore so všeobecným záujmom.

(168) Je možné, že od nadobudnutia účinnosti smernice 2003/96/ES bola v súvislosti s primárnou poľnohospodárskou výrobou poskytnutá nezákonná štátna pomoc vo forme výnimiek, znižovania, diferencovania a refundácie daní. Pokiaľ spĺňa príslušné ustanovenia smernice a v rámci

poľnohospodárstva sa neuplatňovala diferenciácia daní, môže sa vyhlásiť za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy.

VI.F.2 Politika

(169) Uplatňovanie nižších minimálnych úrovní dane stanovených v tabuľke B prílohy I k smernici Rady 2003/96/ES na výrobky používané ako motorové palivo na účely poľnohospodárskej prvovýroby sa vyhlási za zlučiteľné s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy za predpokladu, že v rámci poľnohospodárstva sa nebude diferencovať.

(170) Uplatňovanie nulového zdaňovania energetických výrobkov a elektrickej energie používanej na poľnohospodársku prvovýrobu sa vyhlási za zlučiteľné s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy do 31. decembra 2007 alebo do akéhokoľvek iného dátumu, o ktorom rozhodne Rada za predpokladu, že v rámci poľnohospodárstva sa nebude uplatňovať diferenciácia. V prípade, že smernica 2003/96/ES sa zmení a doplní, súčasné ustanovenie sa náležite preskúma.

(171) Ak Rada zruší možnosť uplatňovať nulové zdaňovanie energetických výrobkov a elektrickej energie používanej na poľnohospodárske práce, štátna pomoc spojená so znížením dane podľa smernice 2003/96/ES sa vyhlási za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak dané zníženie spĺňa všetky príslušné ustanovenia smernice a v rámci poľnohospodárstva sa neuplatňuje žiadna diferencovaná daň.

(172) Nezákonná štátna pomoc poskytnutá od nadobudnutia účinnosti smernice 2003/96/ES sa vyhlási za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak spĺňa všetky príslušné ustanovenia stanovené v tejto kapitole a v rámci poľnohospodárstva sa neuplatňuje žiadna diferencovaná daň.

VII. POMOC PRE SEKTOR LESNÍCTVA

VII.A. Úvod

(173) Neexistujú žiadne špecifické pravidlá Spoločenstva, ktoré by riadili štátnu pomoc pre sektor lesníctva (lesné hospodárstvo a lesnícke priemyselné odvetvia) ⁽⁵⁵⁾. Okrem štátnej pomoci poskytovanej podľa pravidiel Spoločenstva spoločných pre všetky sektory, najmä rámca Spoločenstva pre výskum a vývoj ⁽⁵⁶⁾ a usmernení Spoločenstva pre štátnu pomoc na záchranu a reštrukturalizáciu podnikov v ťažkostiach ⁽⁵⁷⁾, určité nástroje Spoločenstva, ktoré riadia štátnu pomoc poskytovanú obchodu a priemyselnej výrobe, platia aj pre sektor lesníctva, najmä usmernenia Spoločenstva o národnej regionálnej pomoci na roky 2007 – 2013 a usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia ⁽⁵⁸⁾. Sektor lesníctva

⁽⁵⁵⁾ Na účely týchto usmernení vychádza pojem lesné hospodárstvo z definície podľa Eurostatu (produkcia stojateho dreva, ako aj ťažba a zber divo rastúcich lesných materiálov vrátane produktov, ktoré prešli minimálnym spracovaním, ako napríklad palivové drevo a drevo na priemyselné využitie).

⁽⁵⁶⁾ Ú. v. ES C 45, 17.2.1996, s. 5.

⁽⁵⁷⁾ Glej opombo 36.

⁽⁵⁸⁾ Glej opombo 19.

môže takisto využívať pomoc poskytovanú podľa nariadenia *de minimis* (ES) č. 69/2001 a nariadenia (ES) č. 70/2001, ktoré neplatia pre poľnohospodársku výrobu. Navyše, okrem uvedených pravidiel a nástrojov je zvyčajným postupom Komisie schvaľovať štátnu pomoc na uchovanie, zlepšenie, rozvoj a zachovanie lesov z dôvodu ekologických, ochranných a rekreačných funkcií lesného prostredia. Na to, aby bol tento postup prehľadnejší a aby sa stanovil rozsah jeho pôsobnosti vo vzťahu k iným pravidlám štátnej pomoci pre sektor lesníctva, je vhodné stanoviť politiku, ktorú bude Komisia uplatňovať na štátnu pomoc sektoru lesníctva. Pri formulovaní tejto politiky je takisto potrebné zohľadniť pomoc dostupnú pre opatrenia zacielené na udržateľné využívanie lesnej pôdy podľa nariadenia (ES) č. 1698/2005, aby sa zabezpečil súlad medzi štátnou pomocou a spolufinancovanou štátnou podporou lesníctva.

VII.B. Analýza

(174) Komisia pri určovaní svojej budúcej politiky zohľadnila najmä tieto hľadiská:

- a) Štátnu pomoc možno poskytnúť sektoru lesníctva podľa pravidiel Spoločenstva spoločných buď pre všetky sektory, alebo pre sektor obchodu a priemyslu. Ustanovenia tejto kapitoly sa nedotýkajú možnosti uplatňovať tieto pravidlá, ale skôr by mali byť obmedzené na schvaľovanie dodatočnej štátnej pomoci pre lesné hospodárstvo podporujúcej ekologické, ochranné a rekreačné funkcie lesov, ako aj zabezpečenie súladu so štátnou pomocou pre opatrenia poľnohospodárskej výroby a rozvoja vidieka;
- b) Pravidlá v tejto kapitole by sa mali uplatňovať iba pre živé stromy a ich prírodné prostredie v lesoch a iných zalesnených oblastiach, vrátane opatrení na udržanie a zvýšenie ekologických ochranných funkcií lesov a opatrení na podporu rekreačného využitia, sociálnych a kultúrnych dimenzií lesov. Nemali by sa uplatňovať na štátnu pomoc pre lesnícke priemyselné odvetvia, ani na prepravu guľatiny alebo na spracovanie dreva alebo iných lesných zdrojov na výrobky alebo na výrobu energie, pretože pomoc takýmto činnostiam možno poskytnúť podľa iných pravidiel Spoločnosti;
- c) Komisia tradične akceptuje štátnu pomoc do 100 % oprávnených nákladov na opatrenia podporujúce udržanie a obnovu lesného prostredia vrátane výsadby, výrubu a prerezávania stromov alebo odstránenia padnutých stromov, fyto-sanitárnych opatrení a zlepšovanie pôdy. Takáto pomoc by sa mala akceptovať aj v budúcnosti, ak členské štáty dokážu preukázať, že

opatrenia prispievajú k stále väčšiemu dlhodobému zalesneniu a udržaniu alebo obnove biodiverzity a zdravého lesného ekosystému a k ochrannej funkcii lesov. Takáto pomoc by sa mala tiež akceptovať na obnovu lesov zničených víchrícami, požiarom, záplavou alebo podobnými udalosťami. Podľa tejto politiky by sa nemala akceptovať žiadna pomoc na komerčne výnosný výrub alebo zalesnenie po výrube alebo na vytváranie a udržiavanie akejkoľvek výsadby s nepreukázaným environmentálnym alebo rekreačným prínosom;

- d) Uvedená politika by mala pokračovať v uplatňovaní opatrení uprednostňujúcich rekreačné využitie lesov vrátane podpory výhod multifunkčného využitia lesov, ako napríklad infraštruktúra pre návštevníkov, lesné cesty a informačné materiály týkajúce sa lesov všeobecne. Podmienkou pre schválenie takejto pomoci by malo byť, aby oprávnené lesné oblasti a infraštruktúra boli dostupné pre všetkých užívateľov na rekreačné účely bezplatne a aby informačné materiály obsahovali iba všeobecné informácie o lesoch s vylúčením akejkoľvek reklamy alebo podpory výrobkov či výrobcov;

- e) V minulosti Komisia schválila pomoc na školenie majiteľov lesov a lesných robotníkov na základe usmernení pre poľnohospodárstvo. Keďže majitelia lesov sú v mnohých prípadoch poľnohospodárskymi výrobcami a školiace a poradenské služby, ktoré získavajú, sa pravdepodobne budú týkať tak poľnohospodárskej, ako aj lesníckej časti ich podnikania, pravidlá platné pre pomoc na školenie a poradenskú činnosť v poľnohospodárstve by mali platiť aj pre lesné hospodárstvo. Táto zásada by mala platiť aj pre pomoc lesníckym združeniam, pretože Komisia v minulosti schválila takúto pomoc na základe usmernení pre poľnohospodárstvo, a pre pomoc pre pilotné a demonstračné projekty v lesnom hospodárstve ako aj na nákup lesnej pôdy;

- f) Aby boli pravidlá štátnej pomoci týkajúce sa lesného hospodárstva v súlade s politikou rozvoja vidieka, treba v rámci tejto kapitoly schváliť opatrenia na pomoc lesnému hospodárstvu vyhovujúce podmienkam článkov 43 – 49 nariadenia (ES) č. 1698/2005.

VII.C. Politika týkajúca sa lesníctva

- (175) S cieľom prispieť k udržaniu a zlepšeniu lesov a na podporu ich ekologickej, ochrannej a rekreačnej funkcie Komisia vyhlási štátnu pomoc do výšky 100 % za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy pre

nasledujúce oprávnené náklady, ak členský štát dokáže preukázať, že tieto opatrenia priamo prispievajú k udržaniu alebo obnoveniu ekologických, ochranných a rekreačných funkcií lesov, biodiverzity a zdravého lesného ekosystému:

- a) Výsadba, prerezávanie, preriedovanie a výrub stromov a ostatnej vegetácie v existujúcich lesoch, odstraňovanie padnutých stromov, ako aj obnova lesov zničených znečistením vzduchu, zvieratami, víchrícami, požiarom, záplavami alebo podobnými udalosťami, a náklady na plánovanie takýchto opatrení, ak prvotným cieľom takýchto opatrení je prispieť k udržaniu alebo obnove ekosystému a biodiverzity lesa alebo kultúrnej krajiny. Žiadna pomoc sa však nemôže poskytnúť na výrub, ktorého prvotným účelom je obchodne výnosná ťažba dreva, ani na zalesnenie, kde sa vyrúbané stromy nahrádzajú ekvivalentnými. Pomoc sa môže poskytnúť na zalesňovacie opatrenia, vrátane nákladov na plánovanie, ktorého cieľom je zväčšiť zalesnenú plochu, podporiť biodiverzitu, vytvoriť zalesnené oblasti na rekreačné účely, bojovať proti erózii a dezertifikácii alebo podporiť porovnateľnú ochrannú funkciu lesa. Pomoc na zväčšenie zalesnených plôch možno poskytnúť len na preukázané environmentálne dôvody, ako je napríklad nízka úroveň existujúceho zalesnenia alebo vytvorenie súvislých zalesnených oblastí; nemožno ju poskytnúť na opätovné zalesnenie rýchlo vypestovanými druhmi. Zalesnené oblasti vytvorené na rekreačné účely musia byť verejnosti prístupné bezplatne na rekreačné využitie. Prístup môže byť obmedzený, ak je to nevyhnutné pre ochranu citlivých oblastí;
 - b) Udržiavanie a zlepšovanie kvality pôdy v lesoch a zabezpečovanie vyrovnaného a zdravého rastu lesa. Opatrenia môžu obsahovať zlepšenie pôdy hnojením a iným ošetrovaním na udržanie jej prírodnej rovnováhy, zníženie nadmernej hustoty vegetácie a zabezpečenie dostatočného zadržiavania vody a správneho odvodnenia. Pomoc môže pokrývať náklady na plánovanie takýchto opatrení. Opatreniami sa nesmie znížovať biodiverzita, spôsobovať presakovanie živín alebo negatívne vplývať na prírodné vodné ekosystémy či zóny ochrany vôd;
 - c) Prevencia, eradikácia škodcov a boj proti nim, škoda spôsobená škodcami a choroby stromov a prevencia a ošetrovanie škody spôsobenej živočíchmi, ako aj ciele opatrenia vrátane budovania a udržiavania cestnej a inej infraštruktúry na predchádzanie lesným požiarom. Oprávnené náklady môžu obsahovať preventívne opatrenia a postupy ošetrovania vrátane prípravy pôdy na opätovnú výsadbu a výrobky, zariadenia a materiály potrebné na takéto opatrenia. Pri poskytovaní takejto pomoci by sa preto mali uprednostňovať metódy biologickej a mechanickej prevencie a ošetrovania s výnimkou prípadu, ak možno preukázať, že takéto metódy nie sú dostatočne účinné na boj proti príslušnej chorobe alebo škodcovi. Pomoc možno poskytnúť na kompenzáciu hodnoty zničených zásob a nákladov na opätovné vytvorenie zásob až do výšky trhovej hodnoty zásob znížených na príkaz orgánov pri boji proti chorobe alebo daným škodcom alebo zásob zničených zvieratami. Pri výpočte trhovej hodnoty zvýšenej straty sa môže zohľadniť potenciálny nárast zničených zásob, keby boli stromy zničené v normálnom veku.
 - d) Obnova a údržba prírodných cestičiek, prvkov a vlastností krajiny a prirodzeného biotopu zvierat vrátane nákladov na plánovanie;
 - e) Vytváranie, zlepšovanie a udržiavanie lesných ciest, infraštruktúry pre návštevníkov vrátane zariadení pre osoby so špeciálnymi potrebami, vyznačenia trás, pozorovacích platforiem a podobných konštrukcií vrátane nákladov na plánovanie, ak sú les a infraštruktúra k dispozícii verejnosti bezplatne na rekreačné účely. Prístup do lesov a k infraštruktúram môže byť obmedzený, ak je to nevyhnutné pre ochranu citlivých oblastí alebo na zabezpečenie primeraného a bezpečného používania infraštruktúr;
 - f) Náklady na informačné materiály a činnosti ako napríklad semináre, rôzne akcie pre styk s verejnosťou a informácie v tlačенých a elektronických médiách, ktoré šíria všeobecné informácie týkajúce sa lesov. Podporované akcie a materiály nesmú obsahovať odkazy na výrobky alebo výrobcov ani podporovať domáce výrobky;
 - g) Náklady na nákup lesnej pôdy, ktorá sa používa alebo bude používať ako prírodné ochranné zóny. Daná lesná pôda musí byť úplne a permanentne zabezpečená na účely ochrany prírody zákonnými alebo zmluvnými povinnosťami.
- (176) Komisia vyhlási štátnu pomoc na opätovné zalesnenie poľnohospodárskej alebo nepoľnohospodárskej pôdy, vytvorenie agrolesných systémov na poľnohospodárskej pôde, platby Natura 2000, platby pre životné prostredie lesov, obnovu potenciálu zalesnenej krajiny a zavedenie preventívnych akcií, ako aj nevýrobné investície za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak táto pomoc spĺňa podmienky uvedené v článkoch 43 až 49 nariadenia (ES) č. 1698/2005 a nepresiahne maximálnu intenzitu stanovenú v tomto nariadení.

(177) Komisia schváli štátnu pomoc na dodatočné náklady a stratu príjmu v dôsledku použitia lesníckej technológie priaznivej pre životné prostredie nad rámec príslušných povinných požiadaviek, ak sa majitelia lesov dobrovoľne zaviazu túto technológiu používať a tento záväzok spĺňa podmienky článku 47 nariadenia (ES) č. 1698/2005. Pomoc prevyšujúca výšku stanovenú v prílohe k nariadeniu Rady (ES) č. 1698/2005 sa spravidla vyhlási za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak sa poskytne na preukázané dodatočné náklady a/alebo straty príjmu vo výnimočných prípadoch zohľadňujúc špecifické podmienky, ktoré musia byť riadne odôvodnené, v prospech záväzkov, ktoré majú za následok preukázateľný a významný pozitívny účinok na životné prostredie.

(178) Komisia vyhlási štátnu pomoc na nákup lesnej pôdy za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak intenzita pomoci neprekročí výšku stanovenú [v článku 4 nariadenia o výnimkách podľa kategórie] na nákup poľnohospodárskej pôdy.

(179) Komisia vyhlási štátnu pomoc na školenie vlastníkov lesov a lesných robotníkov a na konzultačné služby poskytované tretími stranami, vrátane vytvárania podnikateľských plánov, plánov lesného hospodárstva a štúdií uskutočniteľnosti, ako aj na účasť na súťažiach, výstavách a veľtrhoch za zlučiteľnú s článkom 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, ak pomoc spĺňa podmienky uvedené v [článku 15 budúceho nariadenia o výnimkách].

(180) Komisia schváli štátnu pomoc na vytvorenie lesníckych združení, ak táto pomoc spĺňa podmienky uvedené v [článku 9 budúceho nariadenia o výnimkách].

(181) Komisia schváli štátnu pomoc v prospech činností na oboznámenie sa s novými technikami, ako sú napríklad primerané pilotné projekty alebo demonštračné projekty malého rozsahu, ak táto pomoc spĺňa podmienky uvedené v [bode 107 týchto usmernení].

(182) Ustanoveniami tejto kapitoly nie je dotknutá možnosť uplatniť na sektor lesníctva iné pravidlá štátnej pomoci uplatniteľné na všetky sektory alebo na obchod a priemysel.

VIII. PROCEDURÁLNE ZÁLEŽITOSTI

VIII.A. Notifikácia

(183) Podľa uvedených bodov všetky nové schémy pomoci a všetky nové jednotlivé pomoci sa musia notifikovať Komisii predtým, než nadobudnú účinnosť podľa článku 88 ods. 3 zmluvy a ustanovení nariadenia (ES) č. 659/1999 stanovujúceho pravidlá uplatňovania článku 88 zmluvy⁽⁵⁹⁾. Uvedené sa nevzťahuje na pomoc, na ktorú sa vzťahuje jedna z výnimiek prijatých Komisiou na základe nariadenia Rady (ES) č. 994/98 zo 7. mája 1998 o uplatňovaní článkov 92 a 93 Zmluvy o Európskom spoločenstve pre určité kategórie horizontálnej štátnej pomoci⁽⁶⁰⁾.

(184) Podľa článku 89 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 sa nevyžaduje osobitná notifikácia podľa článku 88 ods. 3 zmluvy vzhľadom na štátnu pomoc určenú na poskytnutie dodatočného financovania opatrení na rozvoj vidieka, na ktorý je poskytnutá podpora Spoločenstva, ak bola táto pomoc oznámená Komisii a Komisia ju schválila podľa ustanovení nariadenia ako súčasť programu uvedeného v danom nariadení.

(185) Na to, aby sa dala využiť táto výnimka, v samotných príslušných opatreniach sa musia dodržiavať všetky podmienky obsahu štátnej pomoci, menovite oprávnené náklady a výška pomoci uvedená v týchto usmerneniach. Výška dodatočnej štátnej pomoci pridelenej každému z nich musí byť jasne stanovená v pláne rozvoja vidieka podľa ustanovení nariadenia implementujúceho rozvoj vidieka. Súhlas Komisie s plánom sa bude vzťahovať iba na opatrenia, ktoré sú určené takýmto spôsobom. Na štátnu pomoc poskytnutú na ostatné opatrenia, či sú, alebo nie sú zahrnuté do plánu, alebo na opatrenia, na ktoré sa vzťahujú odlišné podmienky od tých, ktoré sú uvedené v pláne, sa musí vzťahovať osobitná notifikácia podľa článku 88 ods. 3.

(186) Okrem toho sa schválenie plánu Komisiou bude vzťahovať len na objem pomoci poskytnutej členským štátom.

(187) Rovnaké pravidlá platia analogicky pre zmeny to plánov rozvoja vidieka.

⁽⁵⁹⁾ Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1. Nariadenie zmenené a doplnené Aktom o pristúpení z roku 2003.

⁽⁶⁰⁾ Ú. v. ES L 142, 14.5.1998, s. 1.

VIII.B. Trvanie schém

- (188) Podľa usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva uplatňovaných počas obdobia 2000-2006, Komisia akceptovala notifikácie o štátnej pomoci týkajúce sa schém s neobmedzeným trvaním. To môže spôsobiť nedostatočnú prehľadnosť, menovite ak sa opatrenie pomoci nepoužíva niekoľko rokov. Tiež to sťažuje povinnosť Komisie, týkajúca sa pravidelného preskúmania všetkých existujúcich schém.
- (189) Komisia preto v budúcnosti schváli iba režimy s obmedzeným trvaním. Režimy obsahujúce štátnu pomoc na opatrenia, ktoré môžu využívať aj výhody spoločného financovania podľa nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005, treba obmedziť na trvanie obdobia programu 2007 – 2013. Ostatné režimy pomoci by nemali predpokladať trvanie dlhšie než sedem rokov.

VIII.C. Ročné správy

- (190) V článku 21 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 o podrobných pravidlách uplatňovania článku 88 Zmluvy o ES sa stanovuje, že členské štáty budú predkladať Komisii ročné správy o všetkých existujúcich schémach pomoci, vzhľadom na ktoré neboli v podmienenom rozhodnutí stanovené žiadne špecifické povinnosti vykazovania. Podrobnosti sa uvádzajú v nariadení Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES ⁽⁶¹⁾.
- (191) Komisia si vyhradzuje právo vyžiadať si podľa jednotlivého prípadu ďalšie informácie o existujúcich schémach pomoci, ak to je potrebné na to, aby si mohla splniť svoje povinnosti podľa článku 88 ods. 1 zmluvy.
- (192) Ak sa podľa týchto usmernení nepredkladajú ročné správy, Komisia môže postupovať podľa článku 18 nariadenia (ES) č. 659/1999.
- (193) Vzhľadom na ročné správy predkladané členskými štátmi Komisia prijme vhodné kroky na zabezpečenie zvýšenia prehľadnosti informácií týkajúcich sa štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva.

VIII.D. Uplatňovanie na novú pomoc

- (194) Komisia tieto usmernenia uplatní na novú štátnu pomoc s účinnosťou od 1. januára 2007. Notifikácie, ktoré k 31. decembru 2006 nie sú vybavené, budú posúdené v súlade s usmerneniami Spoločenstva o štátnej pomoci, ktoré boli platné v poľnohospodárskom sektore ku dňu notifikácie pomoci. Okrem opatrení uvedených v bode 195

Komisia nebude naďalej uplatňovať nasledujúce dokumenty od 1. januára 2007:

- usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva ,
- usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci na reklamu výrobkov uvedených v prílohe I k Zmluve o ES a niektorých výrobkov nepatriacich do prílohy I ⁽⁶²⁾,
- usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci týkajúcej sa testov TSE, uhynutého dobytku a odpadu z bitúnkov ⁽⁶³⁾. Nahradenie tohto textu je zdôvodnené dôvodmi lepšej regulácie, pretože najdôležitejšie pravidlá týchto usmernení boli zahrnuté do týchto usmernení. Pre nelegálnu pomoc poskytnutú pred nadobudnutím účinnosti týchto usmernení však Komisia bude naďalej uplatňovať ustanovenia o nezákonnej pomoci, ako sú uvedené v bode 43 a podľa týchto usmernení,
- Komisia o štátnej pomoci: subvencované krátkodobé úvery v poľnohospodárstve (crédits de gestion) ⁽⁶⁴⁾.

VIII.E. Existujúce opatrenia štátnej pomoci v súlade s aktom o pristúpení z roku 2003

- (195) Pokiaľ ide o hodnotenie schém pomoci a individuálnej pomoci, ktoré sa považujú za existujúcu pomoc v súlade s bodom 4 kapitola 4 prílohy IV k Aktu o pristúpení z roku 2003 ⁽⁶⁵⁾, usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva platné do 31. decembra 2006 zostanú v platnosti až do 31. decembra 2007 bez toho, aby by bol dotknutý bod 196 za predpokladu, že takáto pomoc je v súlade s uvedenými usmerneniami najneskôr k 30. aprílu 2007.

VIII.F. Návrhy vhodných opatrení

- (196) V súlade s článkom 88 ods. 1 zmluvy Komisia navrhne členským štátom upraviť ich existujúce schémy pomoci tak, aby boli zosúladené s týmito usmerneniami najneskôr do 31. decembra 2007 s výnimkou existujúcich schém pomoci pre investície spojené so spracovaním a odbytom poľnohospodárskych výrobkov, ktoré sa musia odstrániť najneskôr do 31. decembra 2008, a pre investície týkajúce sa nákupu pôdy v poľnohospodárskych podnikoch, ktoré sa musia zosúladiť s týmito usmerneniami k 31. decembru 2009.

⁽⁶²⁾ Ú. v. ES C 252, 12.9.2001, s. 5.

⁽⁶³⁾ Ú. v. EÚ C 324, 24.12.2002, s. 2.

⁽⁶⁴⁾ Glej opombo 53.

⁽⁶⁵⁾ Ú. v. EÚ L 236, 23.9.2003, s. 797.

⁽⁶¹⁾ Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1. Nariadenie zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1627/2006 (Ú. v. EÚ L 302, 1.11.2006, s. 10).

(197) Členské štáty sú vyzvané, aby najneskôr do 28. februára 2007 písomnou formou potvrdili, že súhlasia s návrhmi vhodných opatrení.

(198) V prípade, že niektorý členský štát do tohto dátumu svoj súhlas písomnou formou nepotvrdí, Komisia uplatní článok 19 ods. 2 nariadenia (ES) č. 659/1999 a v prípade potreby bude iniciovať konania, ktoré sa uvádzajú v tomto ustanovení.

VIII.G. Uplynutie účinnosti

(199) Tieto usmernenia sa uplatňujú do 31. decembra 2013. Komisia ich môže zmeniť pred týmto dátumom na základe dôležitých skutočností v politike hospodárskej súťaže alebo úvah o politike poľnohospodárstva alebo zdravia osôb a zvierať s cieľom zohľadniť ostatnú politiku Spoločenstva alebo medzinárodné záväzky.
